

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
August 27, 1996

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAXSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 ct.

ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGPJŪTIS - AUGUST 27, 1996

Nr. 167

Lietuvos veiksmai po Latvijos ambasadoriaus akreditavimo aptemdė dvišalius santykius

Vilnius, rugpjūčio 23 d. (AGEP) - Lietuvos veiksmai po Latvijos ambasadoriaus Lietuvoje Atis Šjanitis akreditavimo neįėjimui paveikė abiejų šalių tarpusavio santykius, pasakė Latvijos Užsienio reikalų ministerijos (URM) sekretorius spaudai Rihards Mucins, komentuojuo įvykius Vilniuje. Mucins apgailestavo, kad Latvijos URM negavo Lietuvos pasiūlymo, kodėl rugpjūčio 20 d., po Latvijos ambasadoriaus Lietuvai Atis Šjanitis akreditavimo, buvo atšauktas anksčiau planuotas jo susitikimas su Lietuvos ministru pirmininku Mindaugu Stankevičiumi ir

užsienio reikalų sekretoriumi Albinu Januška.

Latvijos visuomenės informavimo priemonės šiuos veiksmus interpretavo kaip sąmoningą Lietuvos žingsnį daryti spaudimą įvairiais Latvijos ir Lietuvos santykių klausimais.

Pasak R. Mucino, jeigu Lietuvos atstovai neturėjo tokių tikslų, tuomet jų veiksmai buvo neapgaltoti, nepriklausomai nuo galimų objektivių priežasčių. „Matyt, Lietuvos atstovai nepakankamai gerai įvertino, kaip svarbu tiksliai laikytis diplomatinės procedūros santykiuose net su labai draugiška šalimi“, pasakė R. Mucins.

Latvijos Seimas neratifikavo naftos žvalgybos sutarties

Vilnius, rugpjūčio 23 d. (AGEP) - Latvijos Seimas rugpjūčio 22 d. Rygoje neratifikavo naftos žvalgybos sutarties ginčijamoje su Lietuva Baltijos jūros dalyje, nes tam pritrūko laiko. Sutarties su JAV ir Švedijos firmomis „Amoco“ ir OPAB ratifikavimas buvo numatytas 25-uoju klausimu Latvijos Seimo ketvirtadienio darbotvarkėje, tačiau iki posėdžio pabaigos parlamentas „įveikė“ tik 22 klausimus. Sutarties ratifikavimas automatiškai atidėtas

kitam posėdžiui, kuris įvyks po savaitės, rugpjūčio 29 dieną.

Lietuvos Seimas antradienį kreipėsi į Latvijos parlamentą, ragindamas atidėti sutarties ratifikavimą, nurodęs, jog tai pagilintų tarptautinės teisės pažeidimą ir apsunkintų Lietuvos ir Latvijos derybų dėl jūros sienos ir ekonominės zonos nustatymo.

Latvijos Seimas ketvirtadienį nesvarstė Lietuvos Seimo kreipimosi.

Seimo konservatorė susirūpinusi Lietuvos vaikais

Vilnius, rugpjūčio 21 d. (AGEP) - Moterų konservatorių sąjungos vicepirmininkė Seimo narė Vilija Aleknaite-Abramienė laisvą kreipėsi į prezidentą Algirdą Brazauską, „primygtinai“ prašydama „panaudoti visas tautos bei Konstitucijos jam suteiktas galias, kad vaikų teisės Lietuvoje nebūtų pažeidžiamos“.

Lietuvoje daugėja apleistų, fiziškai prievartaujamų ir seksualiai išnaudojamų vaikų, visuomenę nuolat sukrečia žinios apie žalojamus, badu marina-

mus vaikus, rašo parlamentarė.

Pasak jos, būtina pareikalausti, kad Vaiko teisių apsaugos tarnyba sustiprintų savo prevencinę veiklą ir užtikrintų, kad skriaudžiami ir žalojami vaikai būtų laiku atskirti nuo psichikai ar morališkai sutrikusių tėvų.

Seimo narė ragina pareikalausti, kad ši tarnyba pateiktų savo išvadą ir suskaičiuotų, kiek dar reikia lėšų ir specialistų, kad veiktu priimti ar dar svarstomi vaiko teisių apsaugos įstatymai.

V. Andriukaitis nenori likti pareigose

Vilnius, rugpjūčio 22 d. (AGEP) - Seimo socialdemokratų frakcijos narys Vytenis Andriukaitis neatsisako ketinimų atsistatydinti iš frakcijos seniūno pavaduotojo pareigų, tačiau suprastamas, kad laiko iki naujo Seimo rinkimų lieka nedaug, sutinka laikinai eiti šias pareigas. Andriukaitis įteikė savo atsistatydinimo pareiškimą, kai savaitgalį buvo sudarytas Lietuvos Socialdemokratų Partijos (LSDP) rinkimų sąrašas, tačiau frakcija jo pateidavimui nepatenkino.

Ketvirtadienį spaudos konferencijoje jis sakė neįsivaikęs dėl to, kad sąrašas atsidūrė 16-oje vietoje - žemiausiai iš visų rinkimų sąrašų įtrauktų Seimo LSDP frakcijos narių.

Savo sprendimą atsistatydinti V. Andriukaitis motyvavo tuo, kad jo partinis reitingas mažėjusias ir ypač nusmuko pastaraisiais mėnesiais. „Priklausau politikams, kurie nori elgtis pagal taisykles“, sakė jis. Jis pabrėžė, kad jam nežinomos reitingo smukimo priežastys, nes nebuvo pateikti ir jokie

kaltinimai. Jis sakė sieksias, kad dar iki Seimo rinkimų įvyktų LSDP tarybos posėdis, kuriame mėgins išsiaiškinti, kokie jam keliai priekaištai.

Jo nuomone, tai daugiau nulėmė subjektyvios priežastys. „Dėl mano slapto agentavimo LDDP - tokių insinucijų užkulisuose esu girdėjęs, bet tai arba kvailystė, arba niekšybė“, pabrėžė V. Andriukaitis. O dėl apkalbų dėl tariamo jo bendradarbiavimo su specialiosiomis tarnybomis, V. Andriukaitis užtikrino, kad asmuo, kuris tuo jį apkaltino, „tą pačią minutę stot prieš teisiamą“. „Labai linkiu, kad tie žmonės konsultuotųsi su „Voratinklio“ autoriais ir su dešiniosios opozicijos lyderiais“, sakė Seimo narys.

V. Andriukaitis ketina kelti savo kandidatūrą ir įprastinėje sau žirmųjų vienmandatėje apygardoje Vilniuje. Jei nebus išrinktas į Seimą, jis nežada pasitraukti iš aktyvios politikos. Seimo narys tuo atveju ketina grįžti prie savo profesinės veiklos, likti partijoje, remti profesinę judėjimą ir siekti

Rugpjūčio 16 d. į Klaipėdą atplaukė Vokietijos nepilnametų karo aprūpinimo laivų eskadra. Tiek daug Vokietijos karo laivų Klaipėdoje dar nebuvo. Rugpjūčio 19 d. įvyko bendros Lietuvos ir Vokietijos karo laivų pratybos. Vokietijos laivai atplaukė apie 40 tonų labdaros siuntą: ryšių priemonių, židronų, gynybos įrangos, skirtos Baltijos batalionui, knygų Vilniaus Pedagoginiam universitetui, medicinos įrangos Vilniaus ir Kauno gydymo centrams, specialią Duisbergo ugniagesių siuntą partneriams iš Vilniaus, ir žaislų, dviračių ir knygų Klaipėdos Tuberkuliozeis dispenserio vaikų skyriui.

Nuotr. L. Dambrauskas „Lietuvos rytė“

Vyriausybė nepritarė privilegijuotų studentų grupės kūrimui

Vilnius, rugpjūčio 21 d. (AGEP) - Vyriausybė nepritarė Vilniaus universiteto ir Generalinės prokuratūros principams, formuojant teisės fakulteto specializuotą prokuratūros grupę. Teisingumo ir Švietimo ministerijoms trečiadienį nurodyta peržiūrėti vyriausybės 1994 m. birželio 9 d. nutarimą „Dėl teisinių sistemų reformos įgyvendinimo programos“, kuris numato galimybę ruošti specialistus atskiroms institucijoms.

Šis klausimas vyriausybės svarstytas po to, kai į premjerą Mindaugą Stankevičių kreipėsi Seimo nariai, prašydami tarpininkauti, kad į neeilinės sesijos darbotvarkę būtų įtraukta rezoliucija „Dėl studentų priėmimo į Vilniaus universiteto teisės specialybę 1996 metais“.

Rezoliucija, kurią inicijavo 52 Seimo nariai, atstovaujantys daugiausia opoziciniams frakcijoms, reikalauja pasmerkti Vilniaus universiteto ir Generalinės prokuratūros vadovų veiksmus, priimančius studentus į teisės fakulteto specializuotą prokuratūros grupę.

Seimo nariai mano, kad Generalinė prokuratūra ir Vilniaus universiteto vadovybė, formuodamos 25 studentų specializuotą, valstybės finansuojamą grupę, pažeidė bendro konkurso ir pareiškimų priėmimo tvarką.

Į Vilniaus universiteto teisės

fakulteto specializuotą prokuratūros grupę studentai buvo priimti ne bendru, o atskiru konkursu. Sudarius privilegijuotas sąlygas, į ją pateko aukštų pareigūnų vaikai.

Vilniaus universiteto rektorius Rolandas Pavilionis vyriausybės posėdyje teigė esant teisus ir nepažeidžiant vieno Senato nutarimo ar įstatymo.

Vyriausybės jurisdikcijos skyriaus vedėjo pavaduotojas Arūnas Kazlauskas pripažįsta, kad tokia priemonė į universitetą tvarka yra nemoderni ir atgy-

venusi. Jis sakė, kad turėtų būti organizuotas bendras konkursas ir tik vėliau suformuotos grupės. A. Kazlauskas mano, kad šią tvarką turėtų pakeisti pats universitetas. Jis taip pat išsiskyrė, kad toks studentų priėmimas yra daugiau moralinė nei teisinė problema, tačiau pataria surinkusiems daug taškų ir neįstočiusiems žmonėms kreiptis į teisimą.

Šių metų valstybės biudžetė Generalinei prokuratūrai nenumatyta lėšų, skirtų mokslo ir studijų finansavimui, todėl abejotinas specializuotos studentų grupės finansavimo teisišumas, mano vyriausybės pareigūnas.

Už kiekvieną grupės studentą Generalinė prokuratūra mokės po 2,600 litų per metus.

Pakeistas Referendumo įstatymas

Vilnius, rugpjūčio 22 d. (Elta) - Lietuvos Seimas pakeitė Referendumo įstatymą taip, kad dabar jau užteks tik trečdalis Seimo narių pritarimo, kad būtų šaukimas referendumas (o anksčiau reikėjo pusės Seimo narių pritarimo - Red.). Pagal naują įstatymą, kad iniciatyva būtų svarstoma Seime, bent 300,000 balsuotojų turi to pareikalausti. Iniciatyvinę grupę turi per tris mėnesius surinkti 300,000 referendumo reikalaujančių piliečių parašus.

Per nustatytą terminą nesurinkus reikiamo jų skaičiaus, tolesnis parašų rinkimas nutraukiamas.

Pastaruoju atžvilgiu įstaty-

mas nesikeičia.

Tuo pačiu klausimu vėl reikėtų iniciatyvą dėl referendumo paskelbimo leidžiama ne anksčiau kaip po vienerių metų. Tai numatyta ketvirtadienį Seime pakeistuose kai kuriuose referendumo įstatymo straipsniuose. Kaip parašyta naujame dokumente, Seimas gali konstatuoti, kad referendumui pateikiamas įstatymo nuostatų projektas neatitinka Konstitucijos, tačiau tai nėra pagrindas neskelbti referendumo.

Pasak Referendumo įstatymo pakeitimo autoriaus, Seimo pirmininko pavaduotojo, valdančios LDDP frakcijos nario Juozo Bernatono, šiais pakeitimais atsižvelgta į Konstitucinio Teismo išvadas. Jis 1994 m. liepos 22 d. sprendimu, kad referendumo įstatymo straipsnių kai kurios nuostatos neatitinka Lietuvos Konstitucijos.

Čekija galės turėti branduolinius ginklus

Čekija, rugpjūčio 21 d. (Reuters) - Čekijos vyriausybė pritarė įstatymo projektui dėl branduolinių medžiagų panaudojimo, kas leidžia ateityje Čekijos teritorijoje turėti branduolinių ginklų. Ankstesniame įstatymo projekte buvo punktas, visiškai draudžiantis branduolinius ginklus Čekijos teritorijoje, tačiau po projekto svarstymo parlamento komitetoose ši nuostata pakeista, nes gali sutrukdyti Čekijai ateityje tapti NATO nare.

Kaip spaudos konferencijoje

Lietuvoje paminėta Juodojo kaspino diena

Vilnius, rugpjūčio 23 d. (Elta) - Rugpjūčio 23-oji - Juodojo kaspino diena. Iškeltos valstybinės veliavos su juodo krepo kaspiniais visiems dar kartą priminė tragišką ir lemtingą Ribbentropo-Molotovo suokalbį, atnešusį Lietuvai ilgus skausmo ir kančių dešimtmečius.

Antroje dienos pusėje žmonės susirinko prie paminklo Adomui Mickevičiui, kur prieš devynis metus pirmą kartą viešai buvo prabilta apie klasinę susitarimą ir jo slaptuosius protokolus. Atejo kovotojai už Lietuvos laisvę, buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai, atėjo ir jaunimas, iš knygų ir tėvų pasakojimų žinantis apie didžiąją tautos tragediją, apie stalininės Rusijos ir hitlerinės Vokietijos klaidą. Prisiminimais dalijose Anta-

nas Terleckas ir kiti Lietuvos Laisvės Lygos nariai, kalbėjo žinomas istorikas, habilituotas daktaras profesorius Antanas Tyla. Minėjime dalyvavo Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas.

Juodojo kaspino dienos minėjimas toliau buvo tęsiamas prie buvusių KGB rūmų, kur sukratus aukuras. Iš visos Lietuvos suvežti akmenys byloja apie tai, kad Ribbentropo-Molotovo paktas - tai visos Lietuvos tragedija. Buvo skaitomos eilės, politinių kalinių ir tremtinių choras dainavo patriotines dainas. Kalbėjo žmonės, betarpiškai patyrę tremties ir KGB persekiojimo baisumus. Visi sugiedoję Lietuvos valstybinį himną, kuris irgi ilgus okupacijos dešimtmečius, kaip ir pati Lietuva, buvo įkalintas - uždraustas.

Žvejybos laivyno nebėra; nejaugi nebus ir kaltų?

Vilnius, rugpjūčio 22 d. (Elta) - Seimo politinių kalinių ir tremtinių „Laisvės“ frakcijos nariai Vanda Briedienė, Balys Gajauskas, Povilas Jakubonis ir Zita Šličytė kreipėsi į Lietuvos prezidentą Algirdą Brazauską, Generalinį prokurorą Vladą Nikitiną, prašydami, „iširti“ Lietuvos žvejybos laivyno likvidavimą ir nustatyti, ar už tai atsakingi pareigūnų bei kitų asmenų veikloje nera nusikaltimų požymių.

Lietuva, kaip teigia Seimo nariai, „neteko žvejybos laivyno, kuriam priklausė per 130 laivų, daugumą jų parduoti daug kartų pigiau, negu nustatyta vertė, kiti rūdija Klaipėdos uoste“.

Seimo narė Zita Šličytė birž-

lio 19 d. buvo pateikusi paklausimą ministrai pirmininkui Mindaugui Stankevičiui dėl žvejybos laivų pardavimo. Ją netenkina žemės ūkio ministro Vytauto Einorio ir Lietuvos Žemės ūkio Banko valdybos pirmininko Vaclovo Litvino atsakymai į šį paklausimą. Juose teigiama, „kad laivai priklausio Lietuvos Žemės ūkio Bankui, todėl jis tvarko juos savo nuostata“.

„Laisvės“ frakcijos nariai savo prašyme šalies prezidentui ir generaliniam prokurorui teigia, kad šis bankas, kurio per 80% akcijų savininkė yra valstybė, yra Lietuvos Respublikos nuosavybė. Žvejybos laivai, kaip jie pabrėžia, taip pat yra valstybės turtas.

Svarstoma, kas taps prezidento patarėju užsienio politikos klausimais

Vilnius, rugpjūčio 21 d. (Elta) - Prezidentūros užkulisuose aktyviai diskutuojama, ką prezidentas Algirdas Brazauskas pasirinks patarėju užsienio politikos klausimais. Trejis metus juo dirbęs Justas Paleckis jau šį mėnesį išvyks į Londoną. Prezidentūroje rengiamas dekretas dėl jo skyrimo ambasadoriumi Didžiojoje Britanijoje.

Anksčiau šias pareigas ėjęs Lietuvos Mokslų Akademijos narys Raimondas Rajeckas atšauktas, kai griežtai kritikavo tuometinį ministrą pirmininką Adolfą Šleževičių, kuris buvo ir LDDP partijos vadovas. Šių metų pradžioje A. Šleževičius atleistas iš premjero pareigų. Kaip kandidatai į prezidento patarėjų minimi dabartinis užsienio reikalų ministras Povilas Gylys, Seimo kancleris Neris Germanas, Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Algis Gričius ir užsienio reikalų ministerijos informavo Čekijos ministras pirmininkas Vaclavas Klaus, projektas, kurį dar turi patvirtinti parlamentas, formuluoė uždraudžia branduolinių ginklų importą, gamybą, plėtojimą, perdavimą, sandėliavimą, nuosavybę ir bet kokią kitą su jais susijusią veiklą, išskyrus jeigu Čekijos Respublikos pasirašyta tarptautinė sutartis nurodo kitaip“.

Oras Lietuvoje

Vilnius, rugpjūčio 22 d. (AGEP) - Trečioji rugpjūčio savaitė - šilčiausias ir sausiausias šios vasaros laikotarpis Lietuvoje. Dieną buvo iki 30 laipsnių Celsijaus (87 F). Kai kuriose apylinkėse, ypač Šiaurės Lietuvoje, nelijo jau beveik mėnesį. Artimiausiu metu numatomi tokie pat šilti orai. Lenkijoje, dėl užsitęsusių karščių, nukentėta asfaltuoti plentai, todėl ruošiamasi apriboti sunkvežimių eismą.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 27 d.: Šv. Monika, šv. Augustino motina (332-387 m.); Cezarijus, Gaudas, Aušrinė, Eimantas.

Rugpjūčio 28 d.: Šv. Augustinas, vyskupas, Bažnyčios mokytojas (354-430); Mėta, Steigvilė, Augintas, Liūtas.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

MOTERIS ŠIRDIES
SUNEGALAVIMAS
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

Pernai Gallup įstaiga apklausė 300 šeimos gydytojų ir 45-75 metų 505 moteris, ką jos mano apie širdies arterijų sklerozę (coronary heart disease-CHD). 88% apklaustųjų gydytojų ir 70% moterų pareiškė, kad vyrų ir moterų mišrios širdies ligos nusiskundimai-simptomai yra vienodi. Tik pusė apklaustųjų moterų pareiškė, kad reguliari paliovimas pagausina jų širdžių susirgimo pavojų.

Nors gausių tyrimų duomenys perspėja gydytojus apie moterims pavojų susirgti širdies arterijų priskretimu, tik 78% šeimos gydytojų pasisakė, kad jie pernai metais tokį pat moterų ir vyrų skaičių pasiuntė širdies ligų konsultacijai.

Pernai kovo mėnesio mediciniškoje spaudoje („Nursing Times“) paskelbti duomenys apie United Kingdom moterų širdies arterijų priskretimą kaip stipriausią jų širdies giltinę. Ši liga nužudo vieną iš keturių moterų. Ir čia Amerikoje ne daug kuo geresni reikalai. Čionykštė širdies ligų gydytojų draugija (The American Heart Association-AHA) pareiškia, kad moterų širdies ataka (myocardial infarction-MI) yra pirmos rūšies moterų žudikė. Čia kasmet toji liga nužudo 480,000, amerikiečių, iš jų 235,000 moterų. Dar daugiau – 479,000 moterų nužudo čia kasmet abi – širdies ir kraujagyslių – ligos.

Ši liūdna statistika tik dabar iškilo į paviršių. Ankščiau tyrinėtojai laikė širdies arterijų ligą vien jaunų vyrų negerove. Tik nedaug moterų buvo tos ligos atžvilgiu tiriamos.

Laikai keičiasi geron
moterims pusėn

Minėti žurnalai „Consumer Publications“ pradėjo skelbti daug žinių apie gausių moterų sergamumą širdies arterijų priskretimu (CHD). Gaila, kad tos žinios per lėtai pasiekia gydytojų ausis. O jau apie tuo reikaliu pacientų susirūpinimą nėra jokios kalbos. Kad ir štai iš Lietuvos atvyksta Alvdan gydytojas su tėvais. Motina ten jau turėjo negerumų su širdimi, bet dabar viskas esą gerai. Čionykštis gydytojas buvo kitokios nuomonės ir patarė jo lešomis ištirti visiemis kraujai labai geroje laboratorijoje. Pasirodė, kad tėvas ir sūnus turi per ribų kraują, o motina – net 300 mg% cholesterolio. Tokių čia svetimate krašte laukia liūdna ateitis, jei ir toliau taip nesirūpins sava sveikata. Jie pasiryžo pildyti nurodymus, laikytis Alvdan maisto, kas yra pats stipriausias šarvas nuo jiems netolimoje ateityje gresiančios širdies atakos ar smegeninio paralyžiaus. Šitie yra laimingi, bet dauguma to-

kių nenori net girdėti apie dabartinę apsaugą nuo luošinančių ar net marinančių širdies ir smegenų negerovių. Tokie rūkymą laiko palaima, girtavimą vyriškumu, persivalgymą, net pensininkų dienų sulaukus, tingiavimą-lietuviškumu. Taip ir riedama kapų duobėn pagreitintu tempu. Aišku, išmintingajam, ypač išmintingajam, su tokiais nepakeliui – tokiems reikia visa jėga talkinti keičiant jų gyvenimo liniją, nors jie patys purtyte purtyti nuo tokios tal- kos. Sėkmės.

VISUOMENINIO
DARBUOTOJO VEIKLA

Štai kaip toli kai kurie mūsų esame nuo pajėgumo reikiamai išiešti pagalbos ranką kiekvienam, jos su asaromis maldaujančiam. Juk mes vien su ponais mėgstame draugauti, su didžiuotais uliavoti, su politikieriais reikalų turėti, visai pamiršdami šalia mūsų „lozorius“, kurių žaizdas tik margukas lažo. Juk mūsų tarpe dar gyvuoja „marti karti, o anyta velnio pramanyta“, vis dar nežiūsta našlaičių asarų ežerai, vis dar nesibaigia Vienuolio „Paskenduolės“ vargai, vis dar tebegirdimos Sibiran išvežtųjų dejonės ir bedieviško bei visokio nuožmiausio nežmoniškumo siautuly vis dar tebeplėšo mūsų tėvyne. Mes pamiršome nepajėgiamieji su kiekvienu vargstančiu artimu normaliai – broliškai elgtis. Aštuoni prie KGB rūmų Vilniuje budintieji gavę po pusšimtį žaliukų su asaromis dėkoja ir guodžiasi – iš kur tas jiems gėris, kada niekas jiems nepadeda, visi juos pamiršo... Juk daugelis negimus vaikų žudymą ne žudymu, o pasirinkimu – vadina.

O ir čia mūsų bažnyčiose Mišią auką nešti turėtų varginiausi parapiečiai. Tas juos paragintų – jiems padėtų tvarkytis jų pačių nenormalų elgesį. Visais vargšais pajėgus rūpintis turėtų būti visų mūsų rūpesčių viršūnėje. Čia ir iškyla mums visiems būtina visuomeninio darbuotojo (social worker) – dabar vadinamo visuomeninio-visuomenės veikla: ištisimas pagalbos rankos visiems jos reikalingiems. Vaistų parūpinimas neišgalintiems, pavalgydinimas bedantių, nuraminimas verksnių, todėl visi nuo perdėtų per ilgų maldų bei tokių kalbų griebkimes už mums būtinų darbų, kitaip visi išmintingieji mus apleis ir mes imsime apverkti savo apsilėidimą. Mes liksime ganytojai-piemenys be avių. Dabar visi klebonai turi virsti į savo parapojus socialinius darbuotojus.

Prisiminkime mūsų reto gerumo motinelių visuomeninę veiklą. Iškepusios ragaiš ir sumušusios sviestą, jos savą

Kybartų bažnyčia.

Nuotr. Alberto Kerolio

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR
PASAULYJEŠV. TOMO AKVINIEČIO VASAROS
MOKYKLA

Liepos 1 - 10 d. Trakuose vyko jau trečia Šv. Tomo Akviniečio vasaros mokykla. Padedami rėmėjų, renginį organizavo žurnalas „Logos“ ir Lietuvos dominikonai. Ankščiau tokios stovyklos yra vykusios Kretingoje ir Birštone. Šiemet mokyklos darbe dalyvavo kun. dr. Stanislovas Zaruskas, OP (JAV), priv. doc. Paul Richard Blum (Vokietija), kun. Tadeusz Bartos, OP (Lenkija) ir kun. dr. Wiesław Szymona, OP (Lenkija).

Pagrindinis studijų vadovas, tėvas S. Zaruskas, išpėjo paskaitų klausytojus vengti „tomistinio fundamentalizmo“, bet skaityti Tomą kritiškai – „iš tikėjimo ir dėl tikėjimo“. Tėvo S. Zarusko paskaitų tema buvo „Šv. Tomo socialinė mintis, katalikų socialinė tradicija ir modernūs katalikų socialiniai mokymai“. Katalikų socialinio mokyto tradicija visais amžiais ženklino pastangas suprasti moralinę tiesą ir pritaikyti ją gyvenimui savo laikmečio filosofiniu žodynu. Tėvas S. Zaruskas pažymėjo, kad nors tradiciškai „Akviniečio didžiausias įnašas į katalikų socialinį mokymą buvo laikomas prigimtinio įstatymo koncepcijos išsivystymas“, iš tikrųjų svarbiausia yra jo dorybių teorija bei dorybių ir įstatymo ryšio samprata. Santykių tarp bendrojo ir asmeninio gėrio reguliuoja teisingumo dorybė. Valstybės funkcija – puoselėti bendrąjį gėrį.

Jauno Varšuvos universiteto filosofijos doktorantas kun. T. Bartos, OP paskaitos „Apie nominalistines mąstymų būčių reinterpretacijas galimybė, Tomo Akviniečio mokykla“ ir „Semantiniai elementai Tomo Akviniečio tiesos teorijoje“ buvo drąsūs bandymai iš naujo perskaityti Tomą, remiantis šiuolaikine filosofija. Tai galima todėl, kad priklausome tai pačiai aristotelinės filosofijos tradicijai ir, pasak T. Bartos, kaip ir Tomas „į pasaulį žiūrime per logikos akinius“. Naujas požiūris padeda geriau suvokti Tomo mintį, nes reikalauja tiksliai apibrėžti sąvokas, o ne atkurti tradicines nuomones.

„Tokių būdų galime išvengti „silpnos teologijos“, kuri atsiranda, kai sumaišomi skirtingi loginiai lygiai“, – sako T. Bartos. Tokio pat tikslumo teologijoje reikalauja ir dogminės teologijos profesorius kun. dr. W. Szymona, OP, kuris nagrinėjo tris pasaulio sukūrimo temas: kūrimą kaip Šv. Trejybės aktą, kūrimo motyvą ir laisvą valią, kūrimą iš nieko.

Kalbėdamas apie Apreiškimo refleksiją, paskaitininkas pastebėjo, kad „kokia yra mūsų filosofija, tokia bus ir teologija“. Užbaigdamas pusantrų savaitės studijas tėvas S. Zaruskas sakė: „Stengėmės būti įkvėpti šv. Tomo dvasios – ieškoti tiesos visur, kur tik galima ją rasti“.

DAUGIATAUTĖ
STOVYKLA JAUNIMUI

Liepos viduryje katalikų organizacijos „A. C. Patria“ jaunimo namuose Kulautuvoje vyko dešimties dienų stovykla Rytų ir Vidurio Europos jaunimui. 35 dalyviai atvyko iš penkių pokomunistinių valstybių: Lietuvos, Vokietijos, Rumunijos (iš kurių pusė – Rumunijos vengrai), Estijos, Rusijos. Šios stovyklos organizatorė Birutė Švedaitė, studijuojanti Dresdeno evangeliškojoje socialinio darbo aukštojoje mokykloje. Ji ir parinko aktualią temą 16-18 metų jaunimui. Stovyklos tema buvo „Rytų Europos tapatybė“. Visose tose šalyse egzistuoja panašios socialinės problemos: bedarbiystė, tarpusavio supratimo stoka ir kitos. Stovyklos programa buvo padalyta į tris dalis: jaunimo susitikimai tautybų grupėse, kūrybiniai būreliai bei pažintinės ekskursijos po Lietuvą. Stovyklautojai turėjo galimybę pažinti skirtingų kraštų kultūrą, išbandyti savo talentus kūryboje, išmokyti kai kurių frazių įvairiomis kalbomis. Nors stovyklavo keturių konfesijų atstovai, iš kurių katalikai buvo mažuma, visi kursų dalyviai sekma-dienį dalyvavo šv. Mišiose. Ateityje panašias stovyklas ketinama surengti kitose Vidurio ir Rytų Europos šalyse.

MENO IR DVASINGUMO
STOVYKLA

Kaišiadorių vyskupijos Giedraičių dekanato Želvos Šv. Ignaco Lojolos parapijos klebono kun. P. Avizienio iniciatyva, jau antri metai dekanatas, kartu su parapijų kunigais ir apylinkės mokyklomis, organizuoja vaikų ir jaunimo vasaros poilsio, meno, dvasingumo bei sportinės pakraipos stovyklas. Šiais metais stovykloms vadovauja Želvos vaikų ir jaunimo centro vadovė J. Danielienė. Stovyklų dvasios tėvai buvo kunigai A. Petkūnas, V. Bučinskas, P. Avizienis. Stovyklose vadovais ir auklėtojais dirba atostogaujantys klierikai, mokyklų pedagogai, Želvos vaikų ir jaunimo centro darbuotojai.

Pirmoji meno ir dvasingumo stovykla Želvoje buvo organizuota vėlykinių atostogų metu balandžio 8-14 dienomis. Šioje stovykloje dalyvavo 70 vaikų ir jaunuolių iš Giedraičių dekanato parapijų. Kitoje šios stovyklos pamainoje birželio 17 - 24 dienomis stovyklavo 120 vaikų ir jaunuolių iš Dubingių, Giedraičių, Kiauklių, Pūsnės, Želvos ir Žemaitkiemio parapijų. Stovyklautojai dalyvavo išvykose į žymias istorines vietas, bendravo su dvasininkais, meno, kultūros žmonėmis. Stovykloje veikė keramikos, dramų būreliai. Stovyklautojai gamino žaislus vaikų namų ir internatų auklėtiniais. Rugpjūčio 19 - 25 dienomis Dubingiuose vyko sporto stovykla, kurioje dalyvavo apie 50 Giedraičių dekanato vaikų ir jaunuolių.

LIETUVIAI KATECHETAİ
PRANCŪZIJJOJE

Liepos 4 - 8 d. Prancūzijoje Venaske (Venasche) vyko tarptautinė katechetų, dirbančių pagal Noelle's le Duc, vaikų katechezės specialistės, metodika, sesija, kurioje dalyvavo 40 tikybos mokytojų iš Lietuvos, apie 400 tikybos mokytojų iš Prancūzijos, Vengrijos, Latvijos, Belgijos, Šveicarijos, Kazachstano, Argentinos, Martinikos,

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60639-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60639.

Pašto išlaidos mažinančios, pakvėtimai už gautas prenumeratas nesutinkami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėsi, pažymima, iki kada yra užsimokėjimas.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

JAV	metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Tik šaltadienio laida:			
JAV	\$95.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$90.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šaltadienio laida	\$65.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$600.00	\$250.000	
Tik šaltadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorius Danutė Bisdokienė
Administracinis Ignas Budrys
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šaltadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuodžiūra. Nesuaukdotų straipsnių nesegs. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.
- Redakcija už skelbimų turinį nesako. Skelbimų kainos priimančios, gavus prašymą ką nors skelbti.

Libano, Zairo ir Senegalio. Sesija organizavo Notre-Dame de Vie institutas. Praktiniams užsiėmimams vadovavo instituto seserys Noelle, Ana Maria, Emanuelė ir kitos. Kadangi šiais metais Prancūzija mini 1500 metų krikšto jubiliejų, sesijoje daug kalbėta apie Krikšto malonę ir jos išsiskleidimą krikščionio gyvenime. Baigiantis sesijai, kiekvienos tautos atstovai supažindino su savo krašto krikšto istorija. Pasiųstas sesijai, lietuvių ir latvių delegacijos aplankė Venasko apylinkėse esančią vieną seniausių Prancūzijoje, VI-amžiuje pagonių šventykloje įrengtą krikščyklą, taip pat cisterų vienuolių Senako abatiją, kur klausėsi gražaus grigališko giedojimo. Pakelė į Lietuvą delegacija aplankė Arą, Lisję (Liseux), Paryžių, pasimeldė prie šv. Arso klebono, šv. Kūdikio Jėzaus Teresės ir šv. Kotrynos Laboure relikvijų.

pradėjimą reikėtų suprasti ne biologine ir fizine, bet vien „simboline ir metaforine prasme“. Jonas Paulius II taip pat kritikavo teologus, tvirtinančius, kad nekaltas pradėjimas tėra „mokymo apie dieviškąją Jėzaus sūnybę išraiškos būdas arba jos mitologinis vaizdavimas“. Evangelijoje, pasak popiežiaus, ne kartą patvirtinamas „nekalts pradėjimas iš Šventosios Dvasios biologine prasme“. Negali būti nė kalbos apie moralinę mergystę arba „miglotą malonės dovaną, pasirodantią per vaiko gimimą“.

„Bažnyčios žinios“ 07.30

TAI NE VIEN SIMBOLINĖ
REIKŠMĖ

Popiežius Jonas Paulius II vėl patvirtino, kad Marijos merygė yra tikėjimo tiesa ir kritikavo nuo evangelijų nukrypstantias moderniausių teologų interpretacijas. Per liepos 10 dienos visuotinę audienciją popiežius atmetė tvirtinimą, esą nekaltą

DR. A. B. GLEBECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ - AKYJ LIGOS

3000 W. 55 St. Tel. (708) 422-0101

Valandos pagal sutarimą

Pirm. 3 v.p.p. - 7 v.v., antr. 12:30 - 3 v.p.p.

treč. užduoty, ketv. 1 - 3 v.p.p.

penkt. ir šešt. 9 v.v. - 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-0000 arba (312) 422-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS

GYDO ODOS AUGLIUS IR ŽAIZDAS IR

IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS

KOSMETINĖ CHIRURGIA

6140 W. 60th St.

312-738-7700

DR. JOVITA KERULIS

Dantų Gydytoja

Keb. Chicagoje užduoty

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 888-6101

Valandos pagal sutarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

Pirmas apyl. su Northwestern un-to

diplomu, lietuviams sukurtytas darbas už

prieinamą kainą. Pacientai priimami

absoluciai punktuškai. Susitarimai

(kalbėti angliai) tel. 708-422-6300

SURENDER LAL, MD

Specialybė - Vidaus ligos

7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60632

Tel. 312-434-2123

Valandos pagal sutarimą

Keb. tel. (312) 471-0000

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS - ŠIŲS LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.,

Chicago, IL 60632

SUNG L. CHOU, M.D.

Vidus ligos, akupunktūra

HOLY CROSS

PHYSICIANS PAVILION

311 South, East Suites

Lithuanian Plaza Ct.

at California Ave.

Chicago, IL 60629

(312)-671-6142

Kalbama lietuviškai

HOLY CROSS FAMILY

MEDICAL CENTER

749 W. 31st St.

Chicago, IL 60616,

(312)-225-0005

Cardiac Diagnostics, Ltd.

6132 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60632

Tel. 312-436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUNMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal sutarimą

LINAS A. SIERYS, M.D.

Oftalmologas/Akyų Chirurgas

9800 S. Ridgeland Ave.

Chicago Ridge, IL 60415

708-688-0022

6140 W. 60th St.

312-738-7700

DR. L. D. PETREKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9800 S. Ridgeland Ave., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 888-6000

Valandos pagal sutarimą

DR. ŽIBUTIS ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

AKYJ LIGOS - CHIRURGIA

100 E. Superior, Suite 402

Valandos pagal sutarimą

Tel. - (312) 337-1386

ROMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.

Specialybė - Vidaus ligų gydytojas

Kalbama lietuviškai

6105 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal sutarimą

Tel. (312) 886-7700

ARAS ŽILBOS, M.D.

AKYJ CHIRURGIA

AKYJ LIGOS

Good Samaritan Medical Center

Naperville Campus

1000 E. Ogden Ave., Suite 310

Naperville, IL 60563

Tel. 708-827-0000

Valandos pagal sutarimą

Kauno Medicinos akademijoje, naujagimių skyriuje.

Nuotr. Pranas Štutėnas

LIETUVOS KRIKŠČIONIŠKOSIOS DEMOKRATIJOS ISTORINĖS ŠAKNYS

DR. E. VAREIKIS

Krikščioniškosios demokratijos pradžia Lietuvoje

Lietuvių krikščioniškosios demokratijos atsiradimas yra natūralus Europoje vykusių politinių procesų padarinys.

Priimta manyti, kad šiuolaikinių partijų užuomazgos atsirado 19 amž. viduryje. Sustiprėjo liberalizmas, savąjį manifestą išleido komunistai, 1948 m. vyskupas E. Ketteleris Mainco katedroje pasakė ir netrukus išpausdino garsiųjų socialinių pamokslus, kuriuose ir buvo krikščioniškosios socialinės doktrinos metmenys.

Aišku, kad visos šios ideologinės srovės pasiekė Lietuvą ir joje bręstantį tautinio atgimimo judėjimą. Skirtingos politinės ideologijos savotiškai suakalė Lietuvos šviesuomenę ir liberalią, socialistinę ir krikščioniškąją. Pastaroji ilgesni laiką dirbo ne tiek politinių permėnų, kiek katalikybės gynybos srityje ir todėl šiame pradiname laikotarpyje nesukubėjo fiksuoti partijos su tradicine naryste bei struktūromis, likdama labiau socialiniu negu politiniu judėjimu.

Minėta priežastis lėmė ir tai, kad prie krikščioniškosios demokratijos ištakų (beje, ne tik Lietuvoje) buvo ne grynieji politikai, o kunigai ir katalikų Bažnyčios hierarchai. Vykupas Motiejus Valančius turėjo apgalvotai parengti socialinės veiklos programą ir ją sėkmingai vykdė. Svarbiausios jo tikslų tarpe buvo samoninti Lietuvos žmones, mokant juos atsispirti nuteisintumui ir nukaltinimui, mokant kurti ir ginti savąją gerovę. Valančiaus mokyklos ir veikla padarė Lietuvą, kai buvo spaudos draudimas, viena raštingiausių Rusijos imperijos sričių.

Valančiaus ir jo bendradarbių veikla įvertinti visiškai tinka krikščioniškosios demokratijos apibrėžimas, kurį vėliau patikė popiežius Leonas XIII: „krikščioniškasis veikimas liaudies naudai...“ Tuo būdu 1964 m., kuomet išvyksta minėto lietuviškosios krikščioniškosios demokratijos 100-metį, nėra joks nesusipratimas.

Aišku, kad Lietuvos kaip ir viso pasaulio krikščionims demokratams didžiausią reikšmę turėjo popiežiaus Leono XIII mokymas, išreikštas enciklikose „Rerum novarum“, „Graves de communi“ ir kt.

Pirmuoju lietuvių krikščionių demokratų laikraščiu laikoma Mažojije Lietuvoje spausdinta „Apvalga“ (red. kun. Kazimie-

ras Pakalniškis), pradėta leisti 1890 m. jos darba perėmė „Tėvynės Sargas“ (leidimo įkvėpėjas — kanauninkas Juozas Tuomas-Vaižgantas) bei daugiau intelektualams skirta „Žinyčia“. 1900 m. duomenimis (spaudos draudimo laiku) i Kauno guberniją pateko apie 1,800 egz. „Tėvynės Sargo“ ir 200 egz. „Žinyčios“. (Palyginimui: „Varpo“ buvo apie 300, „Ūkininko“ — apie 500 egz.).

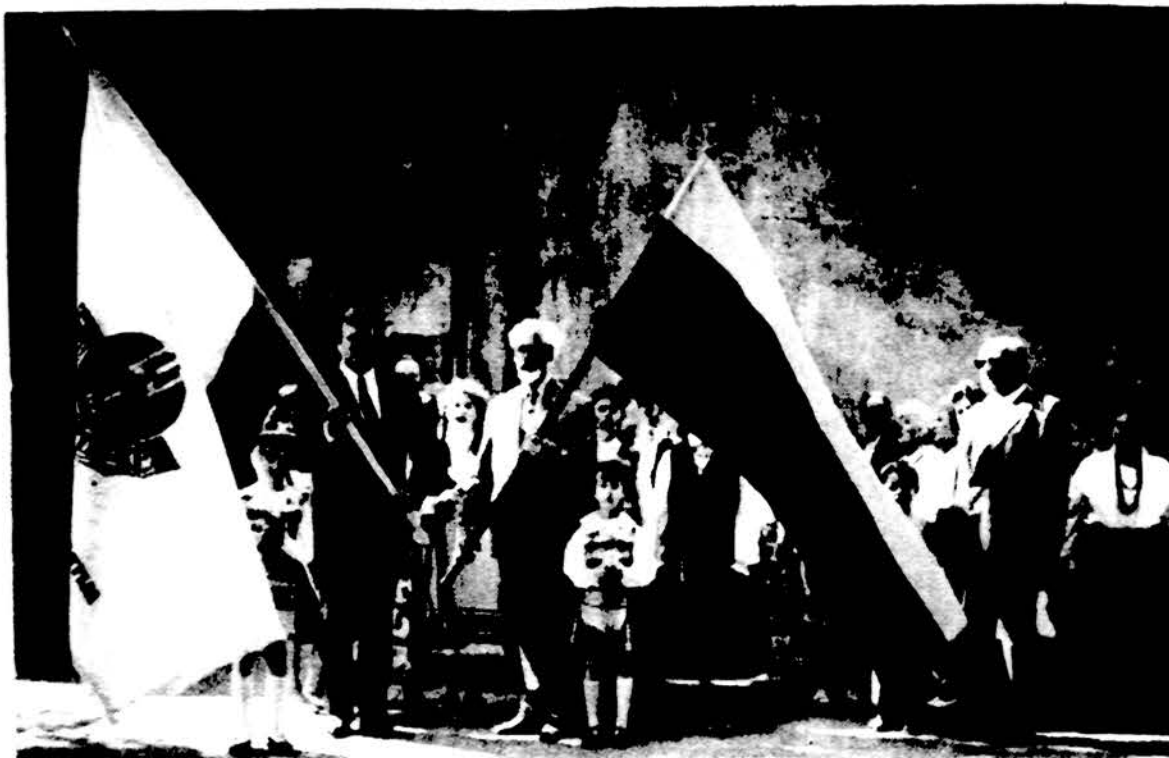
Lietuvos krikščionių demokratų sąjūdžio pradinis (kūrimosi) etapas iš esmės baigėsi 1904 m., kai paskelbta pirmoji krikščionių demokratų programa. Jos autoriai — Jonas Mačiulis-Maironis, vyak. Pranciškus Butys ir Aleksandras Jakšas-Dambrauskas.

Programa buvo kurtą prognozuojant, kad krikščionims demokratams jau greitai atsirastų galimybės veikti viešai, tad ji pritaikyta ne pagrindinei, o viešajai veiklai. Atsižvelgdama į gyvenimo tikrovę, programa nenumatė ypatingų siekių igyvendinimo, be to, stengėsi progauoti ne provokuojanti, o, veikiau susitarimo siekianti, politinės veiklos pobūdį.

Programoje numatyta, kad krikščionys demokratai sieks autonomijos Lietuvai jos etnografinėse ribose (pakraštiniuose žemėse pravedant gyventojų apklaukus). Manyta, kad Lietuvos autonomija galima tik tuomet, kai patoje Rusijoje bus daugiau demokratijos turinti sistema. Parlamente krikščionių demokratų atstovai turės rūpintis tautų lygysteiškumo, socialinės lygybės ir tikėjimo reikalais. Krikščionys demokratai ketino siekti, kad Rusijos valdymas remtųsi konstitucija ir demokratija, atstovai būtų renkami visuotiniu slapto balsavimu. Galima teigti, kad krikščionių demokratų programa buvo pritaikyta legaliai partijos veiklai, bent jau dalinės demokratijos valstybėje.

Kituose programos skyriuose buvo numatytos švietimo problemų sprendimo kryptys, pasisakant už tėvų teisę parinkti vaikams mokyklą ir mokytojų, privatų mokyklą derinant su valstybiniu, lietuvių kalbos įvedimas lietuviškoje srityse, ekonomijos ir žemės reformos būtinybė, moterų teisės ir tikėjimo laisvė.

Nors programa nebuvo formaliai patvirtinta, ji ir veikė, ir buvo pagrindinis besikuriantių krikščionių demokratų grupių

Lietuvos Krikščionių demokratų partijos Kauno skyriaus vėliavą laiko valdybos pirm. Romas Kalesinakis, o Lietuvos valstybinę — Kauno LKDP skyriaus valdybos narys Zigmantas Tamakauskas. Iškilinėse buvo atiduodama pagarba Kauno miesto Šv. Gertrūdės bažnyčiai, kurioje yra įspynusi pel. Jurgio Matulaitio veikla.

dokumentas.

Sukama naujos veiklos kryptimi

1905 metai buvo reikšmingi tuo, kad, įkūrus Valstybės Dūmą, atsirado parlamentinio darbo galimybė, galimybė įkurti partiją su stabiliomis struktūromis.

Krikščionių demokratų veikla buvo siekiama Lietuvos politinius ir ekonominius klausimus spręsti teisiniu demokratiniu keliu, pajungiant, nors ir netobulą, teisinę sistemą. Nesulūta imtis jokių smurtiškų veiksmų, valdžios grobimo, prievartinės nacionalizacijos ir panašiai.

Dalis Bažnyčios hierarchų siūlė jungtis prie Vilniaus vyskupijos ir įkurti Lietuvos ir Gudijos katalikų konstitucines partijas, kurios sudėtyje, deja, buvo daugiausia sulenkėję ir aplenkėję žmonės, turėję gerokai kitokią Lietuvos ateities viziją.

Krikščionių demokratų atstovai 1905 gruodžio 4-5 d. dalyvavo Didžiajame Vilniaus Seime. Pranciškus Butys buvo išrinktas į Seimo vadovybę. Krikščionių demokratų grupė Didžiajame Vilniaus Seime nulėmė ne vieno balsavimo rezultatus. Seimo nutarimai buvo labai panašūs į pirmuosius dabartinio Sąjūdžio nutarimus — reikalauti autonomijos, neleisti vyrų į Rusijos kariuomenę, neleisti vaikų į rusiškas mokyklas ir panašiai.

Po 1905 m. prasidėjusios represijos gerokai prislopino visų partijų veiklą, juolab, kad kunigams ir iš viso buvo uždrausta priklausyti bet kokioms politinėms organizacijoms.

Krikščionys demokratai savo veiklą pakreipė nuo politinių prie socialinių problemų. Buvo įkurta keletas socialinės paramos organizacijų, vėliau daugybė kitų bendro pobūdžio ir specializuotų organizacijų bei

draugijų. Atsirado ne vienas leidinys, nors formaliai partijai ir nepriklausantis, bet remiantys krikščionių demokratų ideologiją: „Saltinis“, „Vadovas“, „Draugija“. Tai leido vykdyti lietuviško švietimo programą, kovoti su alkoholizmu ir nusi-kalstamumu, priversti valdžią daryti palankius sprendimus.

Prasidėjus Pirmajam pasauliniam karui, krikščionys demokratai patvirtino naują veiklos programą. Partijoje kilo diskusija: ar reikia remti Rusiją, ar kaip tik skatinti tautiečių suktis Vokietijos pusėn. Buvo ne vienodai vertinama, kuri pusė, laimėjusi karą, duotų Lietuvai didesnę laisvę. Iškilus Lietuvos okupacijos grėsmėi, krikščionys demokratai nutarė dirbti ir Lietuvoje, ir pasitraukusių į Rusiją tautiečių tarpe.

Rusijoje Lietuvos krikščionys demokratai susiorganizavo gąnėtinai greitai. Atsirado net du partijos centro komitetai. Pirmajam — Sankt Peterburge — vadovavo kun. Juozas Vaikaitis, antrajam — Voroneže — kun. Mykolas Krupavičius.

Bene reikšmingiausias politinis karo metų įvykis buvo vadinas Petrapiilio Seimas, posėdžiavęs 1917 m. gegužės 27 — birželio 3 d. Seime krikščionys demokratai buvo reikšminga grupuotė, rėmusi Lietuvos nepriklausomybės koncepciją ir pasipriešinusi socialistų siūlomai revoliucijos idėjai ir laimėjusi balsavimą už atitinkamą rezoliuciją.

Bolševikų revoliucija Rusijoje praktiškai delegalizavo krikščionių demokratų veiklą. Gan didelis skaičius krikščionims demokratams prijauniančių žmonių susibūrė į jų pačių pastangomis įkurtą Liaudies sąjungą, kuri, formaliai nepartinė, nebuvo uždrausta ir perėmė dalį partijos funkcijų.

Vokiečių okupuotoje Lietuvoje krikščionys demokratai sugebė-

jo išlikti kaip politinė struktūra, o, 1917 m. rugsėjo 18-22 d. įvykusioje Vilniaus konferencijoje, sustiprino savo pozicijas. Į dvidešimties asmenų Valstybės Tarybą išrinkti net 8 krikščionys demokratai (du užleido savo vietas kitų partijų atstovams). Iš karto po konferencijos Lietuvos teritorijoje veikiančios partijos Centro komiteto pirmininku buvo išrinktas Aleksandras Stulginskis. Vasario 16-sios akto signatarais tapo Kazys Bi-zauskas, Pranas Dovydaitis, vysk. Justinas Staugaitis, Aleksandras Stulginskis, kun. Kazimieras Šaulys, Jonas Vailo-kaitis.

Atsiradus galimybei sugrįžti Rusijoje buvusiems krikščionys demokratams, 1918 m. lapkričio 20 d. surengta jungtinė konferencija. Jungtinės partijos Centro komiteto pirmininku tapo kun. Mykolas Krupavičius.

Šioje konferencijoje iš esmės buvo priimtos dvi programos: viena — radikali — tam atvejui, jei krikščionys demokratai atsidurtų valdžioje, antra, jei situacija staiga pablogėtų. Iš esmės buvo vykdyta pirmoji programa, numatanti ypač radikalią žemės reformą.

1918 m. i pirmąją laikinąją vyriausybę krikščionys demokratai neįėjo. Šiame nepastovumo laikotarpyje stengtas įvesti pernelyg didelių ginčų, siekiant išsaugoti valstybę, o ne ginti partijų ambicijas. Vyriausybė, vadovaujama Augustino Voldemaro, gyvavo neilgai, dar 1918 m. gruodžio 26 d. buvo suformuota nauja, į kurią krikščionys demokratai jau įėjo. 1919 m. suformuotam kabinetui vadovavo krikščionis demokratas Pranas Dovydaitis. Nors pastaroji vyriausybė gyvavo neilgai, praktiškai nuo jos, nuo 1919 m., krikščionys demokratai ėmėsi vadovauti Lietuvai.

(Bus daugiau)

Danutė Bindokienė

Čikaga dėmesio centre

Pradedant praėjusiu sekma-dieniu, Amerikos akys, bent besidominčios lapkričio mėn. būsiančiais prezidentiniais rinkimais, atsisuko į Čikagą. Ši kartą dėmesys skirtas Demokrato partijos suvažiavimui, vykstančiam United Center patalpose. San Diego, kur prieš savaitę buvo susirinkę respublikonai ir oficialiai nominavo savo kandidatą į prezidentus Bob Dole, kartu su viceprezidentu Jack Kemp, praityje nepasizymėjo jokia ypatingesne politine kontroversija, todėl žurnalistai daugiausia koncentravosi į patį suvažiavimą, iki smulkmenų nagrinėdami, kas vyko didžiojoje salėje ir besiskusdami „nuoboduliu“.

Čikaga — jau kitas reikalas. Čia visiems labai knieti ne tik Bill Clinton, Al Gore ar Demokrato partijos programa (šiaip ar taip, viskas jau gerai žinoma, jokių staigių pasikeitimų ar netikėtumų nelaukiama), kiek priešrinkiminių suvažiavimų istorija apskritai. Atrodo, kad pagrindinę rolę ši kartą vaidina ne saskrydis, o pati Čikaga. Juk tai miestas, kuriame buvo suruosti net 24 respublikonų ir demokratų priešrinkiminiai suvažiavimai — daugiau negu bet kurioje šio krašto vietovėje. Galima sakyti, kad Čikagoje vykusių suvažiavimų evoliucija atspindi visą Amerikos politinės raidos kaitą.

Kai 1860 metais ruoštas pirmasis respublikonų suvažiavimas, ši partija tebuvo pradėjusi formuotis. Tačiau tai buvo vis tiek istorinės reikšmės įvykis, nes 1860 m. gegužės 16-18 d. Respublikonų partija nominavo Abraham Lincoln, kuris buvo išrinktas šešioliktojo Amerikos prezidentu. Metų bėgyje įsigalėjo nuomone: jeigu kandidatas (nepaisant, kurios partijos) yra nominuojamas Čikagoje, jis turi daugiau galimybių patekti į Baltuosius rūmus, negu tuo atveju, jei suvažiavimas vyksta kur nors kitur.

Pirmieji suvažiavimai — Čikagoje ir kitur — galėjo tikėtis paminėjimų vien spaudoje ir dėl to, be abejo, vyko daug tvarkingiau. Tiek kalbėtojams, tiek ir kandidatams nereikėjo rūpintis „pasirodyti kuo geriausiai žiūrovams“, todėl jie galėjo koncentruotis ne į retoriką, o į pagrindinius klausimus. Tik nuo 1924 m. pradėta įvykius transliuoti radio bangomis, o televizijos aparatai pirmą kartą į suvažiavimo salę pateko 1952 m. Įdomu, kad tai atsitiko taip pat Čikagoje, kur tais metais vyko ir respublikonų, ir demokratų saskrydžiai (žinoma, ne tuo

patiu laiku). Pats „triukšmingiausias“ demokratų suvažiavimas Čikagoje buvo 1968 metais. Tų dienų šešelis tamsia dume krinta ir ant šios savaitės įvykių.

Apskritai 1960-tasis dešimtmetis Amerikoje pasižymėjo neramumais, demonstracijomis, riaušėmis dėl dviejų pagrindinių priežasčių — juodosios rasės amerikiečių lygių pilietinių teisių igyvendinimo ir Vietnamo karo. Didieji pasikeitimai retai vyksta ramiai, tad nenuostabu, kad ir ši kartą jie praplūpo konfrontacijomis, neapykantos prasi-veržimu, atvirais susireimais ir teisėtvarka ir kai kur net tautine gvardija, kuri būdavo išskviečiama, kai policija negalėjo susitvarkyti. Ypač daug supriešinimų atnešė Vietnamo karas, į kuri amerikiečiai, daugiausia jaunimas, žiūrėjo, kaip į gedingą ir nepageidaujamą.

Demonstracijos dėl Vietnamo karo tarytum pasiekė kulminacinį tašką 1968 metais. Čikagoje vykstam Demokrato partijos suvažiavimui. Televizijos žurnalistai ir jų filmavimo aparatai, radikalų demonstrantų susirėmimams su policija skyrė nepalyginamai daugiau dėmesio, negu įvykiams suvažiavimo salėje. Įdomu ir tai, kad anuomet miesto meras, įsakes policijai bet kokiomis priemonėmis numalšinti riaušinius, buvo dabartinio mero Richard M. Daley tėvas.

Gaila, kad ir šiuo metu daugiau kalbama apie praeitį negu dabartį. Juk šiandiena nuo vakarykščios labai skiriasi ir jau seniai nutilo demonstracijų sūkiai dėl rasinės nelygybės bei to ar kito karo. Dabar demonstruotojai reikalauja, kad būtų palengvintas negimusių kūdikių žudymo įstatymas, suteiktos lengvatos homoseksualams ir pan. Jų reikalavimai nesukelia per didelio pritarimo Amerikos visuomenėje, tačiau senieji radikalai, prisimindami „anas dienas Čikagoje“, vis tiek gauna pakankamai dėmesio spaudoje ir televizijoje.

Kiekvienas balsuotojas su-pranta, kad tiek respublikonų, tiek demokratų rinkimines programos turi daug tuščių pažadų, tačiau jose yra pakankamai pozityvių paragrafų, kurie bus įvykdyti visos tautos gerovei. Norime tikėti, kad ši suvažiavimo savaitė praeis darbingai, ramiai, kad jos nesudrums jokia tragedija. Čikagai čia bus gera proga pataisyti savo įvaizdį, užsilikusį iš 1968 metų. Manome, kad ta proga bus tinkamai pasinaudota.

TĖVYNĖS LABUI

BALYS RAUGAS

6

Mūsų tauta, kasmet su liūdnu iškilmingumu paminėdama spalio 9-ąją, šventai tiki, kad Gedimino bokšte mūsų trispalvė vėl suplevėsuos!

Lietuvos laisvės kovose, beginant Vasario 16-osios Akta, žuvo 1,192 kariai ir 81 šaulys. Už nuopelnus bei patikėjimus Lietuvos laisvės kovose Vyčio kryžiumi apdovanoti 1,433 asmenys. Lietuvos laisvės kovoms pasibaigus, mūsų kariuomenė savo laimėjimų vainiką padėjusi Karo muziejaus sodelyje ant Neklonojo Karo kapo, dabar vykdo savo uždavinį tėvynės gerovei, savo grotes ugdydama susipratusių pilietį, pasirėmusį ginti savo tėvų žemę. Be to, kariuomenė yra reikšminga mokykla kiekvienam jaunuoliui, įsikriavusiam į jos gretas: čia jie įpranta prie kasdieninės tvarkos, įsiamonina socialinio bendravimo prasmę, berašis išmoksta rašyti bei skaityti ir net pamilsta laikraštį su knyga, o dažnas įsigyja amato bei kitokią specialybę. Tačiau svarbiausia — karių krūtinėse subręsta meilė tėvynei, kurios laisvėi ginti jie pasirėmus aukoti net savo gyvybę...

Ilgais plovimais nulydėtas nuo scenos, Keraitis skubėjo į savo kėdę, nes ilgokas stovėjimas paveikė koją, apie kurios sužeidimą užsiminė savo paskaitoje. „Iki šiol per tiek metų jokio skausmo nebuvo...“ — dingtelėjo min-

tis. Bet susirūpinimą nutraukė kaimynystėje sėdintys, pusbalsiai reikšdami padėką už mintimis turtingą ir puikiai perteiktą paskaitą. „Šitaip šitoje salėje dar niekas nekalbėjo“ — autoritetingai ištare kaimynystėje sėdinti pašto viršininko žmona. „Ir mokaleivius labai prasmingai įjungėte į savo puikią paskaitą“, — su maloniu šypseniu ištare kita. Tuo tarpu scenoje jau išsirikiavo parapijos choras, o jo viduryje, pirmoje eilėje stovėjo iš visų išsiskirianti savo šviesiom garbanom, taisyklingu bei švelnių veido bruožų mergina, savo vidutinio ūgio lieknutį liemenį pridengusi melsva suknele. „Taip, tai ji... Gradi...“ — bet jo pasigrožėjimo mintį nutraukė skardus vargonininko balsas:

— Gerbiamosios ir gerbiamieji, man malonu pranešti, kad prie mūsų choro šiandien prisijungė Kauno muzikos mokyklos studentė panelė Danutė Ilgūnaitė. „Ilgūnaitė?“ — pusbalsiu klausimu savo nustebimą išreiškė Keraitis.

Chorui padainavus „Lietuviai esame me gimę“, Ir „Kur bėga Šešupė“, vargonininkas paskelbė: — O dabar mūsų viešnia padainuos Šimkaus „Plaukia sau laivelis...“

Publika savo pasitenkinimą išreiškė ilgu plojimu, į kurį įsimašė keletas šūktelėjimų „Bravo!“ Ir taip chorui su soliste padainavus keletą dainų, minėjimo užbaigti visi minėjimo dalyviai kartu su chorą giedojo Lietuvos himną.

Keraitis, pakilęs nuo kėdės, jau buvo beeinas prie

solistės, norėdamas sužinoti, ar ji nesanti žuvusio fronte leitenanto Ilgūno sesuo, bet šaulių būrio vadas, jau pėsmės solistę už parankės, artėdamas prie jo, iš tolo pradėjo:

— Pone mokytoja, malonėkite susipažinti su soliste Ilgūnaitė ir luktėkite čia manęs — drauge išeisime. — Oi kaip malonu paspausti jūsų ranką su padėka už tokią puikią paskaitą! Vien dėl jos buvo verta keliauti iš Kauno — pirmoji prašėkė Ilgūnaitė.

— Atleiskite, kai išgirdau jūsų pavardę, beveik apmiriau: ar nesate a.a. leitenanto Jono Ilgūno giminaitė?

— O, taip — jis mano brolis... — O jis mano geriausias bičiulis! — ir jau buvo betiesias rankas apkabinti, bet staigiai susilaikė, nes kaip tik tuo momentu priėjus šaulių vadas pakvietė į savo namą „kukliam pasivaishinimui“.

Netolima kelionė iš salės iki šaulių vado gyvenvietės. Keraitis su Ilgūnaitė žingsniavo, linksmi šnekučiuodami. Lyg susitarę, pakaitomis klausinėjo viens kitą, prisimindami savo gimtąsias tėviškes. Keraičiui paaiškėjo, kodėl nebuvo lemta bičiulių sesutės anekdotą pažinti: kai jis buvo užsukęs pas Ilgūnos, prieš stojant į Karo mokyklą, ji jau buvo išvežta į Kauno „Saulės“ gimnazijos pirmąją klasę. Gimnaziją baigusi tik 1928-aisiais. Surakusai kaktą, lyg nenoromis lėtai tęsė: — 1928-aisiais universitete pradėjau gamtos studijas, o toliau gyvai, giedria nuotaika pabrėžė: — prie šių

studijų prįjungiau dai-na-vi-mą Kauno muzikos mokykloje. Matote, kaime, taigi gamtoje gimusi, prie jos pripratusi, o dainą ankstyvoje jaunystėje pamilau, gal nuo tada, kai Šešupės karkluose išgirdau lakstingalos dainą.

— Tai štai kodėl nemaciau jūsų, kai aplankiau Joną jūsų gražioje gimtinėje. Taip pat aišku, kodėl ir Kaune neteko susidurti, kai Gamtos-matematikos fakultetas tarytum barikadom — gatvių blokas atskirtas nuo Humanitarinių rūmų, kur aš, atitrukdamas nuo karinės tarnybos, net šešerius metus gilinausi į lietuvių kalbą, literatūros istoriją bei kūrybinio žodžio meną, kur, kaip jūsų gamtos nuostabios apraiškos — švelnus vėjelis su margaspalviais drugeliais, su padangių sakalais, su Panerių lakstingalom, su viskuo... ir net su jūsų melynų akių žvilgsniu...

Nutrūko Keraičio linksmo tono sakiny. Ne dėl baimės, kad gal per daug nuplėpėjo, kai pažintis su ta jauna dainininke tėra valandinė, susiklosčiusi aplinkybių dėka. Priekyje žingsniavo, jau sustojo prie šaulių pirminko namo, tačiau Ilgūnaitė suskubo ištarti: — Kaip gaila, neužbaigėte...

Jau viduje, kai visų rankose buvo vyno stiklai ar alaus bokalai, Ilgūnaitė grįžo prie nutraukto pokalbio: — Pasakysiu jums atvirai. Kai vargonininkas kvietė mane padainuoti su ju chorą, aš atsisakinejav, pasi-

(Bus daugiau)

MOKYTOJŲ, TĖVŲ IR JAUNIMO STUDIJŲ SAVAITĖ

RAMUNĖ KUBILIŪTĖ

(Tęsinys)

Paskaitos bei svečiai

Savaitės dalyviai buvo maloniai nustebinti, kad juos aplankė, 90-ąjį gimtadienį atšventęs, rašytojas Jurgis Janušas. Paskaitomis ar kitais būdais buvo prisimenami ir darbai aptariami — rašytojų Antano Vaičiulio, Lazdynų Peledos, Jurgio Gliados, Alės Rūtos.

Jonas Kavaliūnas priminė studijų savaitę pradžią ir anksčiau metus. Idomu, kad kai kurios temos (ir kontraversijos) pasikartoja. Plati auklėtojų dirva — reikia mylėti perteikiamą dalyką ir vaiką. Realybė įvairi. Lituanistinės mokyklos užduotys prisiglaudė ir dabar prisiglaudžia ne savose patalpose. Dalyvavimas mokykloje yra tėvų ir vaikų auka (o mokyklų egzistencija — tai mokytojų auka — rk). Mokykla medžiaga buvo svarstoma 1967 m. Ses. Perpetua darė lietuviško švietimo apžvalgą nuo 1868 iki 1968 metų. Kai kurios jos pranašystės apie lietuviškų mokyklų ateitį tuo metu išjudino studijų savaitės dalyvius. Reikia pagerbti visus studijų savaitės pagrindinius organizatorius: Juozą Masilionį, Juozą Plačą ir Joną Kavaliūną, kurie ilgesnius metus vadovavo. Reikia pagerbti ir tuos, kurie perėmė tas pareigas trumpesniais laikais: dr. E. Vaišniene, p. Stanevičienė, p. Černiauskienė, S. Rudys ir kiti. Prisiminėme ir prelegentus bei dalyvius, iškėlusius ir amžinybę. Tikslus prelegento palyginimas, kad reikia panašiai žiūrėti į Lietuvos reikalus, kaip ir užjūrio lituanistines mokyklas: „Nesistebėti, nerūstauti, bet suprasti ir padėti“.

Idomūs momentai ir epizodai

Lietuvių tarpe yra talentingų žmonių. Vieni muzikaliai, kiti vikrūs, kiti turi geras gerkles... Reikia jaunimui leisti pasireikšti. Talentų vakarą pravedė Tada Mikuzytė (Tadas Mikuzis), kuris labai bijojo mokyklų inspektorius (Živilės Silgaliene). Šiais olimpiniais metais matėme sinchronizuotą plaukiamą be vandens — plaukikai, tai mūsų paaugliai berniukai.

Vieni smuikuoja. Tai B. ir J. Kasinskai iš Philadelphiajos — jie smuikuoja ir dainuoja savo lietuvių ir pasaulinę kūrybą. Del jų įtakos viena jų giminaitė nutarė grįžti prie smuikavimo po 22 metų pertraukos. Kitos mergaitės priprašė tėvų, ar galėtų lankyti smuiko pamokas. Kiti nori parodyti, kaip jie myli lietuvišką žodį bei dainą. Tai lietuviškai besimokantys. Jų padainuota dainelė visiems patiko, padėkluotos patarles visiems patiko. O didžiausią pasisekimą turėjo jų mįslių pristatymas — net vaikai tą vakarą stengėsi atspėti, apie kokią kasdieninę daiktą ar gyvulį gudriais lietuviškais išsireikimais buvo kalbama.

Šokių mokytoja Ligija Tautkuvienė pajuto, kad savaitėje šokėjai norėjo truputį pailsėti nuo tautinių šokių po Tautinių šokių šventės. Kaip visose vasaros stovyklose dera, kartais reikia būti lanksčiam. Jai pasisekė sudominti net paauglius, juos išmokyti tarptautinių šokių, grojant muzikai, įrekoruoti Lietuvoje. Mažiausioje grupėje šoko vaikai nuo priešmokyklinio amžiaus iki pradines mokyklos vyresniųjų. Vyresnieji taip gražiai buvo suporuoti, šokant stilizuotą „Noriu miego“ su mažučiais,

kad tie galėtų sekti vyresniuosius.

Teko susipažinti su kai kuriais mokiniais lietuvių kalbą besimokančiųjų klaseje. Grupė šiek tiek sumažėjo, nes kai kurie pastovūs lankytojai jau buvo išnaudoję savo atostogas, keliaujant į šokių šventę. Mokiniai, tai kelintos kartos lietuvių, mišrių porų nariai ar vaikai. Vienas gražus pasižymėto pavyzdys, tai amerikietė motina, kurios vyras yra lietuvių kilmės. Jie įdubino mergaitę iš Lietuvos, bet gyvena toliau nuo lietuvių centrų. Motina nusprendė pramokti lietuviškai ir jau antri metai važiuoja į „savaitę“ su savo vaikais. Kol ji mokosi lietuvių kalbos, jos vaikai bendrauja su Amerikos lietuviukais.

Vaikai buvo užimti. Švietimo tarybos narė sukvietė šešis gimnazijos mokinius prižiūrėti tą gražų būrį mokytojų ir dalyvių vaikų. Zita Kelmickaitė paruošė vaikus Joninių laužui. Ligija Tautkuvienė pamokė juos šokti, Alfonsas Seniūnas pamokė dainuoti. Jie puošė 30-osios mokytojų studijų savaitės marškinėlius. Jie paruošė šeimos gaires. Jie paruošė vaidinimėlį su Živilės Silgaliene. Jie bendravo, sportavo, plaukė, pavargę miegojo ir socialiai pavalgė, Aldonos Soliūnienės (ir talkininkų) dėka.

Svečias dr. Jonas Dautaras tyliai bendravo mūsų tarpe. Jis, tai iš toliau atvykęs, Vilniaus Pedagoginio u-teto dėstytojas. Jis rekordavo mūsų dainavimą ir paskaitas, jis kalbėjo vaikams apie Vilnių, apie Lietuvą ir pasaulio žiniomis apie pedagoginį išsilavinimą Lietuvoje.

Kuria kryptim žengti į 31-ąją savaitę?

Pasikalbėjus su kai kuriais dalyviais, atrodo, kad kilo tam tikrų klausimų. Pvz., ar studijų savaitėje svarbiau pasisemti metodikos, ar turinio? Ar paskaitos reikalingos? Kaip patenkinti keturias dalyvių grupes?

Mokytojos kalbėjo apie mokinių motyvaciją mokyti ir važiuoti į mokyklą. O gal svarstyta mokytojų motyvacija mokslo metu ir studijų savaitės laikotarpyje? Ar pasikeitė laikai, mokytojai, vaikai, ar jų tėvai?

Turime pagarbos šiais metais naujai pareigas pradėjusiems besimokančių lietuvių kalbos mokytojams už jų pasiaukojimą, ieškant naujų būdų perduoti lietuvių kalbos bei kultūros žinių pasižymėjusiam suaugusių mokinių grupei. Kaip suderinti lietuviškai besimokančių norus, visą dieną mokyti ir nedaryti pertraukos, bet kartu su kitais dalyvauti dainavimo ar tautinių šokių pamokose? Tai buvo būdas, išmėgintas per eilę metų, juos įjungti į stovyklos bendruomenę.

Kaip pasiegti vaikų grupių vadovams? Kai kurie vaikai kalba lietuviškai, kiti mažiau ar visai nekalba. Ar sudaryti lietuviškai besimokančiųjų būrį? Ar jie jausis per daug atskirti?

Kai tenka aprašyti šitokią po būdžio savaitę, tenka stebėti ir „iššnipinėti“ žmonių pasisakymus, nusiskundimus bei pasiūlymus. Švietimo tarybos nariai negalėjo ir negali numatyti, ar mokytojų pareikšti pageidavimai pakeis (į blogąją pusę) kitas studijų savaitės tradicijas. Kartais reikia ieškoti aukso vidurio. Kartais net Švietimo tarybos narių tarpe kyla gyvų diskusijų, kalbant apie mokytojų sąveiką pirmenybės.

Kai kuriems prelegentams gal ir buvo staigmena — šiemet paskaitas jiems teko skaityti ne visai auditorijai, o tik mažesnei grupei. Toje grupėje kartais ne mokytojai, o buvę mokytojai — pensininkai ir nedėstantys, dirbantys kita lietuvišką darbą. Vienas būdas juos suvesti ir su mokytojais, tai prelegentų kvietimas, dalyvauti diskusijose su mokytojais, aptarti jų specialybės žinių perdavimą liuanistinėse mokyklose. Kai kurios mokytojos, dirbančios su vyresniais mokiniais, apgailestavo, kad neturėjo progos išgirsti paskaitų. Buvo girdėti, kad kai kurie paskaitininkai giliai pajuto šį 1996 m. naujovę. Gal paskaitininkams reikia geresnio dialogo su mokytojais, nes paskaitų klausytojams vis kyla klausimai — ar mums, mokytojoms, paskaitose išgirstos žinios aktualios? Ar tai tik pradinių ar vyresniųjų skyrių mokytojoms? Kaip galima žinias perteikti jaunesniems vaikams?

Be abejo, šį mokytojų studijų savaitę buvo skirtinga. Tai buvo 30-oji savaitė. Dalyvių margumyne mokytojų gal nebuvo daug, bet jos buvo labai darbščios. Joms rūpėjo metodika, mokyklinių programų pagerinimai. Jos stengėsi pasidalinti savo žiniomis bei patirtimi. Su kai kuriais girdėtai pasisakymais tenka sutikti, į kitus Švietimo tarybai reikės atsižvelgti. Štai vienos dienos lenteleje išrašytų pasisakymų ištraukos: I klausimą apie būsimas mokytojų studijų savaites „Ką reikia pakeisti?“, buvo atsakoma, kad „Per daug užsiėmimo vieno laikotarpio metu“, „Negirdėjome kitų paskaitų“, „Reikia tik dviejų užsiėmimų, o turėti trečią atsargai“, „Po pietų, jei mažieji bus užimti prie vandens, gal galima išskirti vienos valandos paskaitą“, „Reikia būtinai tęsti lietuvių kalbos pratybas kasdien, kaip nors integruoti į kasdieninę darbotvarkę“.

I klausimą „Ką naujo reikia pridėti?“, mokytojos, dirbančios su besimokančiais lietuviškai, norėtų išmėginti metodiką su suaugusiais mokiniais studijų savaitėje. „Reikia išgirsti gyvos kalbos pristatymo metodą“, „Reikia programos mokytojoms ir mamoms, kaip efektyviai dirbti su priešmokyklinio amžiaus vaikais“.

Vienas pasakymas, kuris ypač išryškėjo, kad „reikia reklamuoti, kas vyksta studijų savaitėje, tai pritrauktų kitus mokytojus“.

Užbaigiamųjų išklimų metu šeštadienio vakare JAV LB Švietimo tarybos pirm. R. Kučienė priminė, kad šiais metais buvo stengiamasi suteikti mokytojams progą Dainavos aplinkoje prieiti prie žinių apie kitas priemones, kitus priėjimo būdus. Savaitės viršininkė

sių, kalbant apie mokytojų sąveiką pirmenybės.

KODĖL SLEPIAMI SOVIETŲ NUSIKALTIMAI?

Rugpjūčio 12 d. „Chicago Tribune“ korespondentė Melita Marie Garza išspausdino straipsnį apie lenkų pabėgėlius, kurie praėjusį savaitgalį buvo susirinkę iš JAV, Kanados, Meksikos, Naujosios Zelandijos (apie 500 asmenų) Čikagoje švesti 50 metų sukaktį nuo atvykimo į JAV.

Lietuviams ši lenkų šventė idomi tuo, kad, prieš tapdami pabėgėliais, tie žmonės buvo tremtiniai, išgvenę tą pačią tragediją, kaip ir mes, tik jų kryžiaus keliai prasidėjo 1939 m. rugsejo 17 d., kai Sovietų Sąjunga užpuolė ir okupavo dalį Lenkijos. Kitą dalį pasisavino naciai, nes tada sovietai su naciais draugavo ir „laimikiais“ dalinosi. Masinės deportacijos iš Lenkijos prasidėjo po poros mėnesių nuo okupacijos pradžios. „Chicago Tribune“ dienraštis aprašo šio suvažiavimo dalyvio Sawko šeima įėjo į 1.7 milijono lenkų, kurie, sovietų diktatoriaus įsakymu, buvo sukišti į gyvulinį vagonus ir išvežti į sunkių darbų lagerius Sibire.

Sawko tėvų — eilgį 1940 m. vasario šaltą naktį sovietų ginkluoti kareiviai areštavo, o nėsčią 35 metų motiną su keturiais sūnumis (vyriausiam — keturiolikmečiui leido pasilikti, kad prižiūrėtų trylikos metų sesutę, sergančią ligoninę) išvežė į Sibire gimęs broliukas mirė.

Iš Sibiro tremtiniai atsidūrė Angėlė Bailey pasakė, kad vienas šių metų savaitės tikslas — tai leisti visoms keturioms dalyvių grupėms pasitobulinti. Pačių savaitės tobulinimas, tai ilgalaikis projektas, kuris kažin ar turi pabaigą.

(Pabaiga)

Emilija J. Valantinienė

PARDUOTUVĖS NESILAIKO TAISYKLIŲ

Vien šiemet iki birželio mėnesio dėl įvairių prekybos taisyklių pažeidimų Raseinių rajone laikinai buvo uždaryta 19 parduotuvių, kurios prekiaavo maisto produktais, vaisiais bei daržovėmis. Net 70 prekybos įstaigų moko baudas.

„Valst. laikr.“, 08,10

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus.
Skubiems siuntiniams AIR CARGO
Komerčinės siuntos pagal susitarimą.

P pinigai pervedami doleriais
nuo išsiuntimo dienos į gavėjo
rankas tarp 2 - 5 dienų.

Galimybė pervedti dolerius iš Lietuvos į JAV.

TRANSPAK - vienintelė siuntinių pervežimo
įstaiga, kur pinigai pervedami pagal Illinois
valstijos leidimą.

MAISTO SIUNTINIAI.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.

Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

BALYS BUDRAITIS
Broker Associate
Patamauja įvairių nuosavybių
pirkimui bei pardavimui, miestie ir
priemiesčiuose. Suinteresuoti
skambinkite

BUDRAIČIUI

Bus. 312-585-6100 Fax. 312-585-3887 Pager 312-388-0307

MISCELLANEOUS

**ELEKTROS
[VEDIMAI] — PATAISYMAI**
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-770-3313
KLAUDIJUS PUMPOTIS

**AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVENKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUGUOMAS**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr.
Autos S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3206½ W. 90th Street
Tel. (708) 424-8884
(312) 581-8884

J & S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių
apkalimai (siding): medžio,
aluminiumo ir kt. Turiu darbo
draudimą. R. Jankauskas,
tel. 708-949-2888.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS,
SALDYTUVUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VYRYKLAS, ORG VĖ-
SINTUVUS.
M. Deekys
Tel. 312-585-0624

VIVIAN R. KHALAF
Attorney at Law
8327 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60652
Profesionalūs advokatai padės jums
išspręsti šitkias problemas: im-
igracijos, skyrybų, „real estate“, ava-
rijų, asmenų draudimų ir kt. Taip pat
verčiame ir tvirtiname įvairius
dokumentus. Kalbame lietuviškai.
Tel. 312-585-2524

REAL ESTATE

**RE/MAX
REALTORS**
(312) 586-8888
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

• Perkant ar parduodant
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• MLS kompiuterių FAX pagalba
• Nuosavybių įkainavimas vertul
• Pirkimas ir pardavimas namus
• Apartamentus ir žemę
• Pensininkams nuolaida

FOR RENT

Išnuomojamas
1 mieg. ir virtuvės butas
netoliman pensininkui.
Kreiptis: 312-471-4263

IEŠKO BUTO

Du pensininkai ieško mažo
buto Marquette Pk. arba Brighton
Pk. apyl. Tel. 312-376-8680.

HELP WANTED

Reikalinga moteris prižiūrėti 11 ir 4
m. mergaites kasdien po pusę dienos,
atlikti namų ruošos darbus. Būtina vai-
nuoti nuosavą auto. Kreiptis vakarais,
tel. 312-238-0780.

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

Vilius Pėteraitis

LIETUVIŠKAI ANGLIŠKAS ŽODYNAS

Apie 30,000 žodžių. 579 psl.

Gaunamas DRAUGE. Kaina-20 dol.

Su persiuntimu 22.50

Illinois gyv. prideda State sale tax 1.75 dol.

V. Baravykas

ANGLŲ-LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS

Redagavo a. Laučka ir A. Dantaitė

Apie 30,000 žodžių ir posakių. 590 psl.

Gaunamas DRAUGE. Kaina-20 dol.

Su persiuntimu 22.50

Illinois gyv. prideda State sale tax 1.75 dol.

STASYS BARAS

Audio kasetė ir CD

Dainuoja lietuviškai įvairių operų arijas. Stuttgardo symfoninis
orkestras. Dirguoja Darius Lapinskas ir Aleksandras Kučionas
Audio kasetė - 10 dol. Su persiuntimu 12 dol.

CD - 15 dol. Su persiuntimu 17 dol.

Gaunamos DRAUGE 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

LAIŠKAI

AR TIKRAI DINGO MŪSŲ IDEALIZMAS?

Šiandien šeštadienis, rugpjūčio 17 diena. Taigi, klausimės Amerikos Lietuvių televizijos programą ir džiaugimės mūsų kultūriniais pasiekimais. Ir štai rodomas video filmas apie Santaros Šviesos federacijos suvažiavimą, įvykusį 1995 metais, rugsėjo 7-10 d. Filme pasigirsta keturi kultūrininkai, gvildenantys klausimą: „kodėl negrįžtame tėvynėn, 50 metų dainavę 'leiskit ir tėvyne, leiskit pas savus'". Nuomonės įvairios ir kai kurios suprantamos. Tačiau vienas dalyvių išsireiškė, kad negrįžtame Lietuvon todėl, kad išeivijoje (...). „Mūsų dvasią užvaldė materializmas ir nihilizmas. Dingo mūsų idealizmas, dar nežinau, galima ginčyti, ar iš viso jo turėjome. Gal mes jį tik sau įsikalbėjome, nes kalbėjome apie jį daug. Dingo mūsų moralinė stiprybė. Mus prirakinėjo šiame krašte mūsų turtas, mūsų išlėpimas, lengvo gyvenimo stilius. Štai kodėl mes negrįžtam“.

Mano kluks ir vieši klausimai šiam Santaros Šviesos federacijos „apskrito stalo“ pokalbio dalyviui: ar tikrai be idealizmo atsirado Vasario 16-os gimnazija Vokietijoje, Lituanistikos katedra bei Pedagoginis institutas Čikagoje, šeštadieninės mokyklos, jaunimo stovyklos, simpoziumai, šokių bei dainų šventės, įvairios organizacijos, Lietuvių fondas, Kanados Lietuvių fondas, Vydūno fondas? Ar Jums žinoma apie kilnius BALFo darbus, kurie vykdomi jau keli dešimtmečiai; ar Jūs girđjote apie Našaičių globos komiteto veiklą, kur renkamos aukos apšviestiems Lietuvos našlaičiams, kurių jau yra net keli tūkstantiniai sušelpę, ir jų skaičius vis gausėja. Yra taip pat „Vaikų viltis“, kuri globoja čia atvežtus su didžiomis negaliomis vaikelius?

„Vaikų vilties“ pirmininkė Gražina Liautaud savo idealizmo aprėtė ne tik savo vyrą, bet taip pat Amerikos gydytojus, kurie su savo medicinos personalo pagalbinais važiuoja Lietuvon be jokio užmokesčio atlikti sudėtingas operacijas. Ar girđjote apie „Mercy Lift“ milijonines siuntas talpintuvas? Yra taip pat sena ir garbinga Lietuvos Vytis organizacija, kuri kelis dešimtmečius dirba artimo meilės darbus, ypač paskutiniu metu pasireiškianti rytiniame Amerikos pakraštyje, Ms. Jeanne Dorr vadovaujamos. Tęsiu toliau: Lietuvos Dukterys, „Saulutės“ globos darbai, dr. J. Adomavičiaus siuntos bei tūkstantinės dovanos! O kur mūsų daugelio asmeniškų dovanų giminėms bei artimiesiems?

Ir esu tikra, kad daug kitų šalpos grupių Amerikos, Kanados, Australijos ir Europos miestuose, kur tik begyventų mūsų tautiečiai, tokia idealizmo vedama veikla stipriai egzistuoja. Jie visi išsiuovę dirba: renka aukas, pakuoja siuntas, globoja ligonius vaikelius, idant idealizmas visokiais būdais pasiektų nelaimių paliestus mūsų brolius ir seses Lietuvoje.

Ar šie darbai nėra iš didelio ir begalinio idealizmo atlikti? Labai abejoju, kad šie geradariai buvo bent iš dalies atlyginti už savo pastangas ir, susikrovę turteli, pirkto butus Havajuose ar Porta Vallarta?

Prisimenu straipnį, skaitytą „Varpo“, Nr. 30 (1996 m.), kuriame Bronys Savukynas, „Kultūros barų“ vyriausias redaktorius, atsiliepią: „...tik negrįžkite Lietuvon visi... Labai galimas dalykas, kad Lietuvai ir jūsų, ir jūsų vaikų, pagalbos prireiks“.

Galaisiai, suradus atsakymą

i klausimą: kiek idealizmo turi dabar Lietuvą valdantieji, gal ir atsirasčių daugiau i Lietuvą grįžtantių?

Laimutė Stepaitytė
Arlington Heights, IL

BIRŽIEČIAI, DĖMESIO!

Biržietis Jonas Balčiūnas, dviejų knygų autorius, rašo knygą apie II pasaulinio karo iš Lietuvos pasitraukusių biržietis. Jis neprašo jokių aukų, tik nori, kad kuo daugiau asmenų atsiliptų ir suteiktų apie save žinių. Žinias siųsti: Olympia Timukas-Chonin, 10204 SE 8th Street, Bellevue, WA 98004. Tel. 1-206-455-2083.

Elena Sirutienė
Chicago, IL

VALDO ADAMKAUS PASTANGOS LIETUVAI

„Lietuvos aidas“ 1996.08.15 dienos 11 psl. išspausdintame manė pokalbyje su Kęstučiu Petrauskiu apie Valdo Adamkaus įsijungimą i politinį gyvenimą Lietuvoje, reikalingas patikslinimas ir papildymas.

Atsakymas, kad „Jokių būdu nemanoma, kad V. Adamkus yra išeivijos atstovas aukštoms pareigoms tėvynėje užimti“ neatitinka mano pareiškimui pokalbio kontekste. Pokalbyje minėjau, kad jis nėra delegatas, oficialus išeivijos atstovas kokioms nors aukštoms pareigoms tėvynėje, kad jo pastangos yra savanoriškos.

Išeivija pozityviai vertina Valdo Adamkaus pastangas padėti Lietuvai išbristi iš LDDP sukurtu valstybinio bankroto. Formaliai neatstovaudamas išeivijos veiksniams, Valdas Adamkus, kaip privatus asmuo, kaip Lietuvos pilietis nuširdžiai stengiasi padėti Lietuvai nuo jos nepriklausomybės atstatymo. Jo sugebėjimai žinomi išeivijoje ir Lietuvoje. Jo pastangos padėti Lietuvai gali duoti geriausių rezultatų užėjus atsakingas pareigas Lietuvos valstybinėse institucijose, jei tam darbai bus sudarytos sąlygos. Visa tai parodys Respublikos seimo rinkimai, tikintis, kad juose nebus išrinkti tie, kurie per paskutinius ketverius metus Lietuvą įstūmė i ekonominę, finansinę ir politinę duobę.

Bronius Juodelis
Chicago, IL

AR REIKIA LIETUVOJE PIRMINIŲ RINKIMŲ

Ne viskas kas yra Amerikoje yra jos valstybinėje santvarkoje yra tobula ir kitoms valstybėms priimtina. Čia noriu pareikšti savo nuomonę dėl prof. dr. Felikso Palubinsko straipsnio „Drauge“, rugpjūčio 6 d., „Lietuvoje reikia pirminių rinkimų“ (panaudota medžiaga iš „Apšvalgos“, 1996.07.19-25).

Pirmuoju sakiniu reiktų paminti Amerikos pirmųjų rinkimų nepopuliarumą daugelyje valstijų, nes iki šio laiko jie vykdomi tik 39 Amerikos valstijose. Didžiosios amerikiečių masės pirmaisiais rinkimais yra nusivylę, ir jį juos mažai kreipia dėmesio dėl įvairių priežasčių. Praktika parodė, kad pirminių rinkimų rezultatai ir jų įtaka yra labai menka, vykstant tikruosius rinkimus. Pirminių rinkimų rezultatai yra žemiau 25 procentų.

Išskaitant visas rinkimų rengimo išlaidas su laikraščiu, radijo, televizijos reklamoms, tam reikalui bereikalingai išmetama keliasdešimt milijonų dolerių. Kam yra tas pinigų eikvojimas?

Kita priežastis yra, kad eilinis dirbantis amerikietis negali gaisiti laiko su pirminiais rinkimais ir eina balsuoti tik vieną kartą – i tikruosius rinkimus.

Union Pier, MI, „Gintaro“ vasarvietėje jau daugelį metų sekmdieniais aukojamos šv. Mišios, i kurias renkasi ne vien vasarotojai, bet lietuviai iš platesnių apylinkių. Rugpjūčio 11 d. šv. Mišias aukoją kun. Arvydas Liepa, MIC. Jis Amerikoje pasiliks iki Šiluvos atlaidų, vykiančių rugsėjo 7-15 d. Šv. M. Marijos Gimimo parapijoje, o po to grįš atgal i Lietuvą. Kun. Liepa vadovaus atlaidams, aukos Mišias ir sakys pamokslus.

Nuotr. Vytauto Jasinevičiaus

A.A. KUN. DR. VALDEMARAS CUKURAS

Kun. dr. Valdemaras Cukuras, Ateitininkų federacijos Dvasios vadas, staiga mirė š.m. liepos 17 dieną, viešnagės metu Vilniuje, sulaukęs 81-rių metų amžiaus. Po šv. Mišių Vilniaus Katedroje, liepos 19 dieną, jo kūnas buvo palaidotas Antakalnio kapinėse, Vilniuje, Gedu lingas šv. Mišias aukoją kun. Vilniaus arkivyskupas Audrys Bačkis.

Lietuvoje liko jo brolis kun. Vilnius Cukuras ir sesuo Liucija Znamenskienė.

Daugelis balsuotojų pasirinko savo kandidatą be pirminių rinkimų propagandos ir už juos balsuoja vieną kartą.

Pirmieji rinkimai nėra prezidento, senatorių ar Kongreso narių rinkimai. Jie yra lokalių politikų pinigais išskirti i pirmajam vietą savo kandidatą, kurių mes vis vien nepažįstame.

Lietuvai būtų neprasminga pasirinkti šią dvigubą rinkimų sistemą. Lietuva nėra tokia didelė valstybė, ji neturi milžiniško kandidatų skaičiaus. Kiekvienas partijos vadovybės narys tikriausia žino savo narių politinį pajėgumą, populiarumą, jų sugebėjimus ir norą kandidatuoti. Partijos vadovybė galėtų lengvai atrinkti iš savo tarpo geriausius iš geriausių kandidatų, ir kviesti Lietuvos gyventojus už juos balsuoti.

Būtų dvigubas palengvinimas – balsuoti vieną kartą, negaišinant žmonių laiko, sutauptyti lėšas ir išlaidas, važinėjant du kartus i balsavimo vietas.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

LAIŠKAS MAŽEIKIEČIAMS

Mažeikių M. Račkausko gimnazijos (buvusios vidurinės mokyklos) direktorė M. Žiaurienė kviečia buvusius tos gimnazijos mokinius i rugsėjo 1-os dienos ruošiamą šventę.

Ji rašo: „Šie metai mūsų mokyklai buvo labai sunkūs. Mokyklos darba, mokinių žinias tikrino rajono Švietimo skyrius, apskritis ir Švietimo ir mokslo ministerija. Tai buvo ištisų varginantis ir įtemptas darbas, tačiau mes visi labai norėjome susigrąžinti gimnazijos vardą. Šiandieną jums ir visiems JAV gyvenantiems gimnazistams sakau: 'Mes jūsų lūkesčius patiesinome'. Nuo rugsėjo pirmo mes vadinsimės gimnazija. Istoriniuose dokumentuose neaptikome, kad gimnazija turėtų savo herbą, vėliavą. Tad šiandieną kuriame, darome. Mes maloniai kviečiame atvykti i dalyvauti rugsėjo 1-ą dieną vykstantioje gimnazijos statuso

Nors nesijausdamas gerai, kun. V. Cukuras, mirties dienos rytą aukoją šv. Mišias Vilniaus katedroje. Tuojau po šv. Mišių buvo i katedrą pašauktas daktaras, o iš ten nuvežtas i Vilniaus ligoninę. Patalpintas ligoninės kambariame kun. Cukuras paprašė, kad leistų jam truputį pailsėti. Visi apleido kambarį, palikdami jį vieną. Sugrįžę jau rado jį mirusį. Koks sutapimas – jis lyg žinojo, kad žemiškosios kelionės galas jau buvo čia pat ir prašė visų apleisti ir palikti jį su savo broliu Kristum – kuriam buvo pašventęs visą savo gyvenimą.

Su kun. dr. Valdemaro Cukuro mirtimi, išeivija neteko dar vieno dvasios galiūno, o ateitininkija – Federacijos Dvasios vado.

Kun. V. Cukuras gimė 1915 m. balandžio 11 d. Latvijoje. Mokėsi Biržų gimnazijoje. Kun. Cukuras yra minėjęs, kad likimas nepaslykčiojo gerų mokytojų. Jų tarpe buvo kapelionas kunigas Petras Rauda, kuris mokė jauną Valdemarą vartinį grožį, knygą ir muziką. Gimnazijoje jis susidomėjo Dostojevskio kūryba. Paskutiniąją gimnazijos klasę pasiryžo niekuomet nevartoti jokio ginklo – likti įsitikinusi pacifistu. Kun. V. Cukuras vėliau įstojo i ateitininkų sąjądį.

Žvelgiant i kun. V. Cukuro gyvenimą ir pasiekimus įsidėmėtina, kad jis patyrė Dievo malonę ir priėmė katalikų tikėjimą jau paugėjęs. Jis buvo konvertitas.

Kun. Cukuras studijavo Vytauto Didžiojo universitete, Kaune, teologijos ir filosofijos fakultete, kur 1934 metais gavo bakalaurą laipsnį. Pajutęs dailės ir mąstancio žodžio dovana pradėjo aktyviai reikštis katalikiškoje spaudoje. Jis buvo „Tiesos kelio“, „Draugijos“, „Naujojo gyvenimo“ ir kitų leidinių bendradarbis.

1938 metais baigė Kauno kunigų seminariją ir įšventintas kunigu 1938-tų metų birželio 11 dieną. Jis tęsė teologijos mokslą iki 1939 metų, kuomet antrasis pasaulinis karas nutraukė studijas i kun. V. Cukuras nebe

suteikimo šventėje. Juk tai jūsų pramintų takelių tarsi! Dekojame už „Draugo“ ir „Eglutės“ prenumeratas. Tikiu ryšiai ne nutruks. Mes jūsų laukiame šventėje“.

Maniau dovanosit man, kad neturėdama laiko jums visiems paskambinti, mažiekiečių vardu paruošiau sveikinimą, kuri nuvežė buvusios mokyklos mokini.

Stasė Vaišvilienė-Vilimaitė
Oak Lawn, IL

DRAUGAS, antradienis, 1996 m. rugpjūčio mėn. 27 d. 5

liaus universitete. Čia jis pradėjo filosofijos doktorantų kursą. Religijos filosofija buvo jam arčiausia prie širdies. Disertaciją profesūra gerai įvertino ir suteikė jam filosofijos daktaro laipsnį 1948 metais.

Vienierius metus kun. Cukuras studijavo grigališkąjį giedojimą Popiežiškoje muzikos akademijoje. Tolimesnių muzikos studijų teko atsisakyti, nes arkivyskupas Juozas Skvireckas paragino apsiginti teologijos doktoratą. Kunigas Cukuras pakluso savo vyresniojo raginimui ir studijavo dominikonų Šv. Tomo universitete, Romoje, žinomą kaip „Angelicum“ universitetu. 1950 metais kun. Cukurui buvo suteiktas teologijos daktaro laipsnis.

Kun. Cukuras yra pasakęs, kad „ten mane traukė mistinės teologijos studijos – jutau panašumą su mano ankščiau studijuota religine psichologija. Tad gilinausi i ispanų mistiko šv. Jono nuo kryžiaus kūrybą“. Kun. Cukuras turėjo progos lankytis Ispanijoje ir arčiau susipažinti su garisiais mistikais. Viename veikle šv. Jonas nagrinėja sielos kelią i tobulybės viršūnę, pavadindamas šio kelio giliausią dramą „sielos naktimi“. Tai buvo kun. Cukuro disertacijos tema.

Idomiu sutapimu, tuo pat metu, kartu su kun. Cukuru, doktoratui rengėsi ir vienas kolega iš Lenkijos – Karolis Voityla (vėliau išrinktas popiežium Jonu Paulium II-ju). Pas tą patį garsųjį profesorių abu pasirinko studijuoti Šv. Kryžiaus Jono mistiką.

Pora metų (1948-1949) kun. Cukuras ėjo Vatikano Radijo lietuvių kalbos skyriaus direktoriaus pareigas.

Karo pabaigoje popiežius Pijus XII ragino Kanados ir amerikiečių kunigus kviesti gabius kunigus su doktoratais i savo parapijas. Tokiu būdu kun. Cukuras atsidūrė Kanadoje, o 1954 metais JAV, Connecticut valstijoje. Čia jis ėjo klebono padėjėjo pareigas įvairiose Connecticut valstijos parapijose, o klebono pareigas Šv. Tomo ir Šv. Trejybės parapijose.

Nuo 1955 iki 1980 metų, kun. Cukuras dėstė filosofiją, teologiją i lietuvių kalbą Annhurst kolegijoje, o Šventų Apaštalu seminarijoje dėstė filosofiją nuo 1959 iki 1964 metų.

Deja, vienas po kito jį ištikė širdies priepuoliai sustabdė intensyvų pedagoginį darbą. Mirus Nekalto Prasidėjimo Sešelių vienuolijos kapelionui, kun. Stasiui Ylai, 1983 metais, kun. Cukuras perima šias pareigas. Jose išbuvo iki mirties.

Gyvendamas Connecticut valstijoje, kun. Cukuras artimai bendravo su kun. St. Yla, tuometiniu Ateitininkų federacijos Dvasios vadu. Tad, nenuostabu, kad po kun. St. Ylos mirties,

1983 metais, kun. Cukuras yra patvirtinamas Ateitininkų federacijos Dvasios vado pareigoms, kurias ištesėjo iki mirties. Jis taip pat buvo i Ateitininkų federacijos tarybos narys.

Mano artimesnis bendravimas su kun. Cukuru prasidėjo 1985 metais, perėmus Ateitininkų federacijos Vado pareigas. Nuo pat pirmųjų dienų pajutau jo nuosirdumą, darbštumą bei gilumą. Visad kėlė ateitininkus i jų idejas lietuvių ir kitataučių tarpe. Kun. Cukuras mėgo jaunimą ir džiaugėsi juo laimėjimais.

1985 metų Jubiliejiname kongrese Čikagoje, kun. Cukuras buvo vienas iš trijų pagrindinių prelegentų. Jis ragino ateitininkiją atsinaujinti i pritaikyti veiklą dabarčiai. Jis kalbėjo, „kad jau atėjo laikas visas išorines manifestacijos formas bei simbolius iš naujo peržiūrėti, pasverti jų poveikį siems laikams ir atvirai paklausti, ar jie tebėra efektyvūs, ar jie prakalba i mūsų jaunimą, ar jie daro mūsų sąjądį įtikinančiu kitiems“. Jis teigė, kad ateitininkija yra atsiderusi apsisprendimo kryžkeleje ir ragino, kad „prieš pajudant iš dabartinės kryžkelės, būtina pasvarstyti visos ateitininkijos ryšį su Kristumi ir labai rimtai, atvirai, paklausti, kas yra Kristus man asmeniškai, mūsų organizacijai ir mūsų tautai“. Šis kvietimas pasvarstyti gal yra net labiau aktualus mums, šiai dienai, šiems laikams. Juk ateitininkija, siekdama atsinaujinti save, visad atsideria kryžkeleje. Kun. Cukuras kėlė besiplečiančio sekuliarizmo pavojų i optimistiškai teigė, kad „ne pasenusi ir pavargusi, apatijos paliesta dabartinė žmogaus dvasia, bet tiksliai toji jaunatviškai gabi ir drąsi dvasia, kurioje gimė ateitininkai, įstengs sėkmingai atsistoti priešais didžiąją sekuliarizmo grėsmę“.

Baigiant, norisi pakartoti kun. Valdemaro Cukuro pamokslą žodžius, kuriuos pasakė baigiant Ateitininkų Jubiliejinį kongresą Čikagoje. „Mūsų kelias tolyn i aukštyn negali būti nuolatinio liūdesio lydimas. Mūsų įsitikinimas – i tai paliudija mūsų viltis, yra tai, kad mes niekuomet nepasijusim esą vieni. Mūsų, kad i mažičiai židiniai, kad i geografinių tolių atskirti, turi pasilaptinę jungti, vieną vienintelį šaltinį, kuris palaiko tą mūsų idejinę liepsną. Tai Kristus – Mūsų Brolis, mūsų Viešpats, mūsų Prisikėlimas ir Gyvenimas. Todėl mūsų kelias i mūsų kelionę yra džiaugsminga ir viltinga“. Tokia ir buvo kun. Cukuro kelionė šioje žemėje, pilna dėkingumo ir pilna viltingumo.

Ilsėkis ramybėje, mielas Federacijos Dvasios vade. Mes prisiminsime Jūs savo maldose. Juozas Polikaitis

Kun. Valdemaro Cukuro laidotuvių 1996 m. liepos 20 d. Vilniuje karstas nešamas i paskutinio poilsio vietą Antakalnio kapines. Paskutinis kaireje – kun. Gintaras Grūšas. Nuotr. Rasos Razgaitienės

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Rašytoja, poetė, aktorė Birutė Pukelevičiūtė Čikagos ir apylinkių lietuvių gales vėl išgirsti (kadai mes ją turėjome savo tarpe ir galėjome dažnai matyti bei girdėti), atvykę į Literatūros vakarą rugpjūčio 21 d., 6 val. (šeštadienį), Pasaulio lietuvių centre. Rengėjai kviečia lietuviško dailiojo žodžio gerbėjus, pasiilgusius jo gražaus skambesio, įsidėmėti šią datą. Rengia PLC renginių komitetas.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė ruošia gegužinę sekmadienį, rugpjūčio 1 d., nuo 12 val. vidurdienį, savuose – Šaulių namuose – 2417 W. 43 St., Chicago. Pelnas skiriamas Šaulių sąjungos žurnalui „Trimitas“ paremti. Bus skanių lietuviškų patiekalų, atsigalviniui veiks „šaltinėlis“, o šokiams gros ir visus linksmins Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės orkestras, vadovaujamas Kosto Ramanausko. Visi šauliai ir lietuviškoji visuomenė kviečiami atsilankyti, linksmai praleisti laiką ir paremti žurnalą.

Tauragės Lietuvių klubo 40 metų veiklos sukaktuvinis pokylis vyks rugpjūčio 15 d., sekmadienį, 2 val. p.p., Šaulių namuose. Svečius linksmins ir meninę programą atliks Algimantas Barniškis. Klubu nariams dalyvavimas yra nemokamas, tik reikia rezervuoti vietas, paskambinant 708-425-4395 vicepirm. Justinui Sidlauskui arba Vladimir Paliulioniui tel. 708-484-3546. Pageidaujama, kad klubo nariai paskubėtų apie savo dalyvavimą pranešti, nes daug jų dar neatsiliepė. Kviečiami ir svečiai.

Matilda Marcinkienė, ALTO Čikagos skyriaus pirmininkė, užskė visą savo biulietus į „Draugo“ puotą. Neturime abejonės, kad ji su savo bičuliais bei draugais maloniai praleis rugpjūčio 22 d., sekmadienį, popietę Martiniuke salėje, grojant Ričardo Soko orkestrui.

Ona Požarniukienė (kairėje) ir Matilda Marcinkienė vaišina svečius šiemetinėje „Draugo“ vasaros šventėje.

Nuotr. V. Jasinevičiaus

x William Unakis, Morton IL, kas keli mėnesiai atsiunčia Lietuvos našlaičiams po \$50. Lietuvos našlaičių vardu dėkojame tokiame dosniam geradariui! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk)

x Maloniai kviečiami atsilankyti į A. L. Tautinės S-gos seimo pokylį rugpjūčio 31 d. 7 val. vakaro Balzeko muziejaus Gintaro salėje Informacijai skambinti Valiukienėi 312-581-4420.

(sk)

ARAS ROOFING

Ar ydas Kiela
Dengume ir taisome
vis. / rūgus stogus.
Tel. 708-252-0746
Skambinti po 6 v v

Daumanto-Dielininkaičio jaunučių ateitininkų kuopa (nuo darželio iki 8-to skyriaus) naujosios veiklos metus pradės rugpjūčio 8 d., sekmadienį, 9 val. ryto šv. Mišiomis Pal. Matulaičio misijoje, Lemonte. Po Mišių pirmasis susirinkimas vyks Ateitininkų namuose. Visi prašomi dėvėti sportinius drabužius. Naujus narius kviečiame registruotis šeštadienį, rugpjūčio 7 d., PLC žemutinėje salėje nuo 9 iki 11 val. ryto, arba sekmadienį, rugpjūčio 8 d., po šv. Mišių Ateitininkų namuose. Kuopos globėjos yra Rasa Narutytė-Kasniūnienė, tel. 708-403-4988 ir Dainė Narutytė-Quin, tel. 708-349-7403.

Nedelskite ir užsakykite biulietus į dienraščio „Draugo“ pokylį, būsimą Martiniuke salėje rugpjūčio 22 d. Bilietai gaunami ir stalai užsakomi dienraščio administracijoje.

Lithuanian Mercy Lift dieji rėmėjai yra Christian Relief Services pirmininkas Eugene Krizek, jo žmona Addy. Jie atvyksta iš Vašingtono, kartu su CRS pavaduotoja Jennifer Patterson, dalyvauti šauniame pokilyje „Artimo meilės menas“. LML nariai džiaugiasi jų atvykimu ir kviečia visus kartu praleisti vakarą Chicago Art Institute patalpose – meno galerijose, Garden Court sode, Stock Exchange Trading salėje. Pokylis vyks šeštadienį, rugpjūčio 7 d., 6 val. vak. (230 S. Columbus Dr., Čikagos miesto centre). Visas pelnas skirtas LML veiklai. Rezervacijos priimančios tel. 708-442-8297.

„Sudiev, vasara“, tai smagus renginys rugpjūčio 31 d., 3 val. p.p. Jaunimo centro kavineje. Bus vaišių, šokių, žaidimų, laimėjimai, programa atliks įvairūs muzikantai bei dainininkai. Primename, kad kiekvieną šeštadienį JC kaviniėje vyksta poilsio vakarai, kurių metu galima pašokti, pabendrauti, pasiklausyti lietuviškos muzikos, atliekamos muz. A. Augustaičio.

Čikagos liuanistinė mokykla sveikina visus su rudens pradžia! Mokykloje registracija ir pirmoji pamokų diena bus šeštadienį, rugpjūčio 7 d., Jaunimo centre. Pradedama registracija 9 val. r., o 10 val. bus Mišios Jėzuitų koplyčioje, po to mokyklos atidarymas. Kvietiamas visas jaunimas – čia gimės ir nesenai iš Lietuvos atvykęs, registruotis į lietuvišką mokyklą.

Maironio liuanistinė mokykla, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, pradeda mokslo metus šeštadienį, rugpjūčio 7 d. Tą dieną, nuo 9-10 val. ryto, vyks naujų mokinių ir pavėluota registracija. Nuo 10 val. ryto iki 12 val. p.p. vyks pamokos, o salėje bus pirmas tėvų susirinkimas. Tėvai yra kviečiami dalyvauti mokyklos atidaryme, kuris vyks bažnyčioje 10:15 v.r. Mokykloje veikia darželis (4 ir 5 metų programa), atskiros vaikų ir suaugusių lietuviškai besimokančių klasių bei 10 klasių pagal Švietimo tarybos programą. Raginame paštus gautus registracijos lapus nedelsiant grąžinti. Klausimais kreiptis į mokyklos direktorę, Eglę Novak, tel. (708) 257-5918.

Ateitininkų studijų dienos artėja. Jos vyks 8 m. rugpjūčio 30 - rugpjūčio 2 d. Dainavoje. Numatyta plati kultūrinė, politinė ir meninė programa. Visi mielai kviečiami dalyvauti. Registracija priima Lidija Ringinė, 50 Carriage Trail, Palos Heights, IL. Tel. 708-361-2557.

Galutinis sprendimas paryštas: anglišką „Draugo“ laida – atskiras savaitraštis, nieko bendra neturintis su kasdieniniu „Draugo“ – pradeda reguliariai leisti nuo rugpjūčio 14 d. (dėl Darbo dienos šventės ir atostogaujančių „Draugo“ darbuotojų numatyti rugpjūčio 31 d. data kiek nutesijama). Kreipiamės į savo skaitytojus ir kviečiame užpildyti anketą angliskajį savaitraštį „Draugo“ savo pažintims, o gal ir šeimos nariams, kurie negali skaityti. Juk ir anglų kalba „Draugas“ skleidžia Lietuvos meilę, krikščionišką dvasią, naujienas apie Lietuvą ir visa kita, kas skaitytojams gali būti įdomu. Metinė prenumerata – 60 dol. (pusė metų – 40 dol.). Tai gera dovana lietuviškai nekalbantiems gimtadienio, sukaityti, mokslo baigimo – arba net mokslo metų pradžios – bei kitomis progomis.

ALTO Čikagos skyriaus tradicinė gegužinė rengiama rugpjūčio 2 d., pirmadienį (Labor Day), Anso ir Aldono Grinių sodyboje, 15904 W. 143 St., Lockport, IL. Neturintieji savo susisiekimo priemonių, prašomi skambinti 434-4645 arba 434-3713. Yra pasamdytas autobusas ir suorganizuoti keli automobiliai, kurie užsiregistruosius nuveš. Išvažiuojama 11 val. ryte nuo Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčios. Nevėluokite.

x A.A. Petro Stravinsko atminimui, žmona Jadvyga, dukterė Rita Penčylėnė ir jų draugai pasaukojo 200 dolerių L.P.G. Fondui, partizanų šelpai. Petras Stravinskas visą gyvenimą dirbo Lietuvai. Jo mama ir brolis išbuvo 10 metų Sibire vergų stovykloje. L.P.G. Fondo valdyba reiškia užuojautą ir kartu dėkoja už gausią auką grįžusių partizanų šelpimui.

(sk)

x ALASKA '97 „PRINCESS CRUISES“ ilgai laukta kelionė laivu birželio mėn. 1997 m. Dėl daugiau informacijų skambinkite American Travel Service, tel. 708-422-3000.

(sk)

BUVO SMAGU

Oi, kokia linksmybė kilo, nuaidėjo visas šilas...

Po akacijom senom, vyko Centro gegužinė! Suvažiavo daug svečių ir jaunų, ir jau ne taip jaunų. Stalai išrikiuoti, gerimai paruošti. Vaisės šaunios – dešros, kugelis, kopūstai, vištos, pupos ir pyragai. Linksmino muz. A. Barniško muzika ir jaunoji dainininkė. Futbolo aikštės, tinklinio aikštė paruošta, bet nei viena, nei kita sportininkų nesulaukė. Kur jie dingę? Maironio liuanistinės mokyklos tik kelios šeimos pasirodė. Džiaugiamės atsilankiusiais. Traukėme Pasaulio lietuvių centro laiminguosius numerius. 1,000 dol. laimėjo mūsų rėmėja Anna Keder iš Maryland, 500 dol. Rima Sell, kuri dalyvavo gegužinėje ir savo laimėtą 500 dol. pasaukojo centrui. Ačiū jai! 250 dol. laimėjo M. A. Česna, 150 dol. laimėjo Vito Radzevičius, 100 dol. laimėjo Jolita Birutis. Ačiū Rūtai Sušinskienei, jos padėjėjoms. Ačiū Vyteniiui Kirvelaičiui ir jo padėjėjams, kurie visus aprūpino šiltais gerimais. Esame laimingi, turėdami savo namus, kuriuose galime pabendrauti, pasilinksinti ir gražų sekmadienį praleisti. O dabar lauksime kitų renginių Pasaulio lietuvių centre.

B. Kronienė

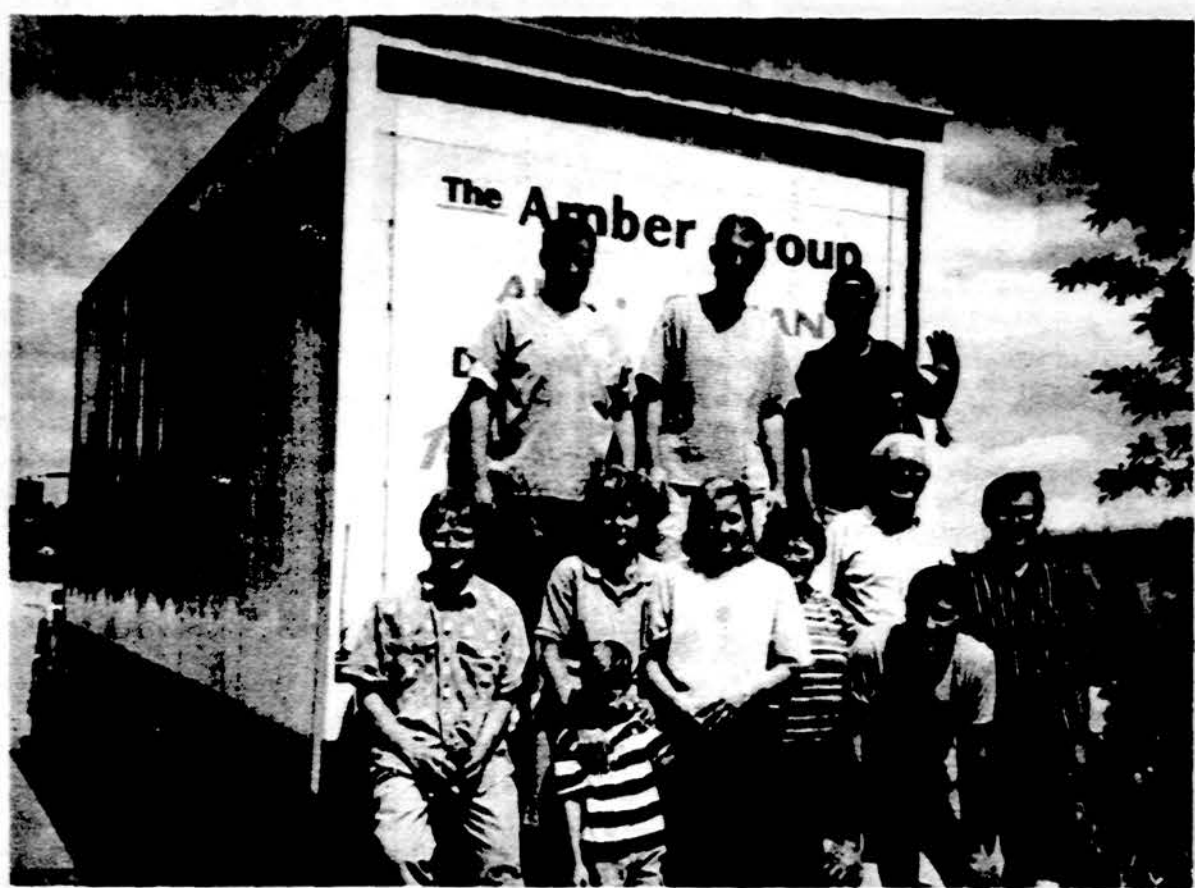
„Draugo“ administracijos darbuotojos maloniai prašo: kai siunčiate atgal „Draugo“ laimėjimų šakneles, užpildykite jas visas, įrašant savo vardą, pavardę, adresą ir telefoną. Dažnai pasitaiko, kad siunčijama užpildyta tik pirmąją, o kitos devynios šaknelės paliktos tuščios. Trunka daug laiko, kol administracijos darbuotojos jas užpildo – mes neturime tiek žmonių, kurie tą darbą atliktų. Primename taip pat, kad laimėjimų šakneles reikia grąžinti iki rugpjūčio 21 d., nes 22 d. Martiniuke salėje, „Draugo“ metinio pokylio metu, bus traukiami laimėjusieji. Pokylis rengiamas rugpjūčio 22 d., sekmadienį, 4 val. popiet. Lauksime visų dalyvaujančių!

Yra ypač prasminga, kai liūdinti šeima savo brangaus mirusiojo prisiminimą įamžina dovana labdarai, katalikiškai ar visuomeninei lietuviškai organizacijai. Taip padarė Ona Abramaitienė su vaikais – Rita, Kristina ir Jonu, a.a. Petro Abramaičio atminimui suteikė 200 dol. auką Lietuvos ateitininkams paremti.

Vieną kartą po „Draugo“ išlepusi nuotrauka buvo šie du vyrai pavadinami „netikromis pavardėmis“, tad šį kartą norime visiems skaitytojams aiškiai parodyti, „kas yra kas“. Iš kairės – Vytautas Cepėnas ir Aleksas Karaliūnas, abu uolūs Pasaulio lietuvių centro ne tik lankytojai, bet ir talkininkai.

Nuotr. Vytauto Jasinevičiaus

Rugpjūčio 10 d., pakrovę į sunkvežimį arti 300 „Saulutės“, Lietuvos vaikų globos būrelis siuntinių vargstantiems vaikams Lietuvoje, iš kairės: Arvydas Reneckis, Aleksas Siliūnas, dr. Austas Vygantienė, Nida Tijiūnelytė, Vida Maleikienė, Jonas Maleika, Rimas Dirvonis, dr. Donatas Tijiūnėlis, dr. Patrick McCarthy, dr. Linas Simonaitis ir „Amber“ agentūros vairuotojas. Krauti taip pat padėjo Bronius Siliūnas ir dr. Jonas Sidrys.

Nuotr. Indrė Tijiūnaitė

PASKUTINĖS DIENOS
UŽSIREGISTRUOTI
BALSAVIMUI

Šiomis dienomis daug girdime apie JAV partijų suvažiavimus ir artėjančius šio krašto rinkimus. Tačiau, domėdamiesi šio krašto politiniais reikalais bei čia įvykstančiais rinkimais, turime nepamiršti ir tėvynės Lietuvos reikalų, pagalvoti apie ten spalio 20 d. numatytus rinkimus, kurie yra svarbūs visiems Lietuvos piliečiams, nepaisant, kur jie begyventų.

Lietuvių spaudoje ir radijo valandėlėse jau seniai skaitome ar girdime pranešimus apie Lietuvos Seimo narių rinkimus, nuo kurių priklausys viso krašto ateitis. Ir tas svarbu ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje gyvenantiems lietuviams, ypač Lietuvos piliečiams, kurie turi balsavimo teisę ir gali konkrečiai išreikšti savo valią, dalyvaudami balsavimuose kores-

Kun. Algirdas Paliokas, SJ, Palaimintojo Jurgio Matuliočio misijos kapelionas sugrįš iš Lietuvos rugpjūčio 2 d. Nuo rugpjūčio 25 d., t. Leonui Zarembai išvykus atgal į Kauną, misijos kapeliono pareigas eina kun. Juozas Vaisėnas, SJ.

Spalio 6 d., sekmadienį, Čikagos jaunimo centre ruošinama vakarienė su tikrai neeiline menine programa. Pelnas skiriamas „Mergučio II“ paramai.

pondenciniu būdu.

Tačiau, nepaisant šių rinkimų propagavimo, labai mažai Lietuvos piliečių yra linkę daug ir garsiai kalbėti, tačiau jiems (bent daugumai) yra sunku net atlikti mažą darbą – nusiųsti tuos kuklius duomenis į JAV veikiančias Lietuvos atstovybas.

Rugpjūčio 23 d. apsilankius Lietuvos gen. garbės konsulato raštinėje Čikagoje (ji yra įsikūrusi Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus pastato patalpose), konsulato darbuotoja Daiva Meilienė pareiškė, kad iki tos dienos užsiregistravo tik truputį daugiau negu 200 mūsų tautiečių.

Kaip žinome, nuo seno mes linkę kalbėti, kad Čikagoje gyvena 100,000 lietuvių. Dabar daug kas kalba, kad į Čikagą ir jos apylinkes yra atvykę apie 10,000 naujakurių lietuvių. Jeigu iš pirmųjų tarpo gal Lietuvos piliečių turinčiųjų nėra daug, tai iš paskutiniųjų metu atvykusiųjų jų jau yra dauguma. Vadinas, užsiregistravusiųjų skaičius yra tik mažą dalelę tų, kurie čia gyvena ir turi teisę balsuoti.

Daiva Meilienė pabrėžė, kad ši registracija konsulate nieko bendra neturi su amerikiečių įstaigomis ir tie sąrašai nepapildys į JAV emigracijos įstaigos rankas, dėl ko gal kai kurie tautiečiai baiminasi, ypatingai tie, kurie šiame krašte yra ilgiau užsiėmę negu jų vizos leidžia. Taigi dėl to nereikia bijoti, o greičiau užsiregistruoti ir gausiau dalyvauti artėjančiuose Lietuvos Seimo rinkimuose.

Užsiregistruoti galima naudojantis paštu, telefonu ar faksu. Net asmeniškai nereikia atvažiuoti į konsulatą. Pateikti reikia tik šiuos duomenis: vardą ir pavardę, gimimo datą, gyvenamosios vietos adresą JAV, Lietuvos piliečio paso numerį, pasą įrašytą asmens kodo numerį. Tai ir viskas. Tą galima atlikti per porą minučių ir čia ne laiko daug nereikia sugaišti, ne išlaidų patirti. Pakanka tik pakelti telefono ragelį ir paskambinti į konsulatą, jeigu nenorima siųsti paštu ar faksu.

Cia dar norisi pateikti Lietuvos gen. garbės konsulato Čikagoje adresą: Honorary Consul General of Lithuania, 6500 S. Pulaaki Rd., Chicago, IL, 60629. Tel. (312) 582-5478; faksas (312) 582-0961. Beje, jau yra likusios tik kelios dienos registracijai, nes ji baigiamas šios savaitės penktadienį, rugpjūčio 30 d. Užsiregistravus vienas balsavimo informacijos bus atsiųstos ir patys balsavimas bus atliktas paštu.

Taigi laiko užsiregistruoti nėra daug. Jau reikia paskubėti! Būtų gera, kad užsiregistravusiųjų būtų daugiau. Jau reikia paskubėti! Būtų gera, kad užsiregistravusiųjų būtų daugiau.

Taigi laiko užsiregistruoti nėra daug. Jau reikia paskubėti! Būtų gera, kad užsiregistravusiųjų būtų daugiau.

ravusiųjų Čikagos garbės gen. konsulate būtų bent tūkstantinė. Tada būtų galima sakyti, kad Čikagoje gyvenantiems Lietuvos piliečiams tikrai rūpi savo tėvynės reikalai. Kitu atveju dėl to reiktų suabejoti. Aš užsiregistravau. O kaip Jūs, mano tautiečiai?

Edvardas Šulaitis

O KUR TIE METAI
PABĖGO?

Kiekvienam žmogui, ateinančiam į šį pasaulį, įteikiama gyvenimo knyga į kurią įrašomi svarbūs jo gyvenimo įvykiai, atlikti darbai, nuopelnai, pažymėjimai. Pirmieji šios knygos puslapiai mums mažiau pažįstami, juos užpildo mūsų tėveliai; o jie stengiasi parodyti, kurio keliu geriau eiti. Bet, metams bėgant, nors ir su labai netvirkta ranka, jau pradeda patys mėginti tą gyvenimo knygą rašyti.

Ne visiems vienodai pasiseka tos knygos puslapius užpildyti. Vieniems sekasi geriau, o kitiems – tos knygos puslapiai apytuštai. Dar kitiems sunku sutalpinti į juos visus atliktus darbus, pasizymėjimus, diplomus, visuomeninę veiklą, įvertinimus. Taip pat yra asmenų, kurie savo gyvenimo knygą rašo labai tyliai, niekam nematant, bet joje daug atliktų gerų darbų.

Viena tokių tyliųjų yra Stasė Vaisvilienė, kuri rugpjūčio mėnesį šventė savo amžiaus deimantinį jubiliejų. Ta proga ji pakvietė draugus į „Seklyčią“, kad tos dienos gyvenimo knygos puslapį padėtų užpildyti. Jos atlikti darbai švietime ir labdaroje čia ir Lietuvoje jau buvo paminėti, todėl mūsų tikslas buvo pabendrauti, pasidalinti įspūdžiais, pasidžiaugti Stasės gimtadienio sukaitymu.

Pradedant pietus, Virginija Sabaliūnaitė-Maciulienė sveikino savo globėją, instruktorę Stasę Vaisvilienę, kurios paskatinimu įsitraukė į Montessori metodo mokymo sritį. Atrodė, kad Stasė nematė ir ruošė Virginiją perimti Beverly Montessori mokyklos vedėjos pareigas, kai pati pasitraukė į poilsį. Karolina Kubilienė sveikino Stasę šeimos ir giminių iš Kanados vardu, linkėdama dar daug metų tęsti savo užsiėmimus planus.

Pietuose dalyvavo S. Vaisvilienės labai geri draugai, buvę čikagiečiai, tai Regina ir Polius Sabaliūnai. Jie buvo liudininkai Stasės ir a.a. Vlodo jungtuvėse.

Pasioštinę ir praleidę kelias malonias valandas, skirstėmės namo, o likusius gyvenimo lapus palikome jai pačiai užpildyti. Ilgiausių metų!

Karolina Kubilienė